

Budget 2018 med plan 2019-2020, Kultur- och fritidsnämnden

2017-08-28

KFN 2017/0042, 2017-09-05

Innehållsförteckning

1 Kultur- och fritidsnämnd	8
1.1 Inledning	8
1.2 Mål	8
1.3 Ekonomi (budget)	13
1.3.1 Drift	13
1.3.2 Investeringar	14
1.4 Förslag till budget 2018	15
1.5 Omprioriteringar för att nå nämndens mål	16
1.6 Utmaningar inför framtiden	16
1.7 Prestationer och nyckeltal	17
1.8 Uppdrag	17
1.9 Bilagor	17
2 Nämnd och administration	19
2.1 Inledning	19
2.2 Mål	19
2.2.1 <i>I Danderyd bedriver alla nämnder kostnadseffektiv verksamhet inom sina programområden. Varje nämnd kan redovisa sambandet mellan mål, uppnådda resultat, prestationer och resurser</i>	19
2.2.2 <i>Giffri miljö</i>	20
2.3 Ekonomi (budget)	20
2.3.1 Drift	20
2.3.2 Investeringar	21
2.4 Förslag till budget 2018	21
2.5 Omprioriteringar för att nå nämndens mål	21
2.6 Utmaningar inför framtiden	21
3 Anläggningar	22
3.1 Inledning	22
3.2 Mål	22
3.2.1 <i>I Danderyd bedriver alla nämnder kostnadseffektiv verksamhet inom sina programområden. Varje nämnd kan redovisa sambandet mellan mål, uppnådda resultat, prestationer och resurser</i>	22
3.2.2 <i>Danderyds kommun förvaltar och utvecklar anläggningar och byggnader så att önskad funktion vidmakthålls över tiden</i>	23
3.2.3 <i>Hög tillgänglighet till kommunens idrottsanläggningar samt fritids- och grönområden inbjuder till spontana aktiviteter och främjar god hälsa</i>	24
3.2.4 <i>Frisk luft</i>	25
3.2.5 <i>Friskt vatten</i>	25
3.2.6 <i>Biologisk mångfald</i>	26

3.2.7	God bebyggd miljö	26
3.2.8	Giffri miljö	27
3.3	Ekonomi (budget).....	28
3.3.1	Drift.....	28
3.3.2	Investeringar	29
3.4	Förslag till budget 2018.....	29
3.5	Omprioriteringar för att nå nämndens mål	30
3.6	Utmaningar inför framtiden.....	30
4	Föreningsstöd	32
4.1	Inledning	32
4.2	Mål.....	32
4.2.1	<i>I Danderyd bedriver alla nämnder kostnadseffektiv verksamhet inom sina programområden. Varje nämnd kan redovisa sambandet mellan mål, uppnådda resultat, prestationer och resurser</i>	<i>32</i>
4.2.2	<i>Danderyds kommun har bidragsregler som är utformade för att främja breddverksamhet för ungdomar så att de uppmuntras att under hela sin tonårstid delta i idrott och motion.....</i>	<i>33</i>
4.3	Ekonomi (budget).....	34
4.3.1	Drift.....	34
4.3.2	Investeringar	35
4.4	Förslag till budget 2018.....	35
4.5	Omprioriteringar för att nå nämndens mål	36
4.6	Utmaningar inför framtiden.....	36
5	Fritidsgårdar och Ungt Fokus	38
5.1	Inledning	38
5.2	Mål.....	38
5.2.1	<i>I Danderyd bedriver alla nämnder kostnadseffektiv verksamhet inom sina programområden. Varje nämnd kan redovisa sambandet mellan mål, uppnådda resultat, prestationer och resurser</i>	<i>38</i>
5.2.2	<i>Danderyds fritidsgårdar är attraktiva mötesplatser, för ungdomar i åldern 12-18 år, med fokus på hälsa, delaktighet och tillgänglighet.</i>	<i>39</i>
5.2.3	<i>Genom förebyggande insatser minskar ANDT-användningen (alkohol, narkotika, dopning, tobak) bland kommunens ungdomar.</i>	<i>40</i>
5.2.4	Giffri miljö	41
5.3	Ekonomi (budget).....	42
5.3.1	Drift.....	42
5.3.2	Investeringar	43
5.4	Förslag till budget 2018.....	43
5.5	Omprioriteringar för att nå nämndens mål	43
5.6	Utmaningar inför framtiden.....	43
6	Bibliotek	45

6.1	Inledning	45
6.2	Mål.....	45
6.2.1	<i>I Danderyd bedriver alla nämnder kostnadseffektiv verksamhet inom sina programområden. Varje nämnd kan redovisa sambandet mellan mål, uppnådda resultat, prestationer och resurser</i>	45
6.2.2	<i>Danderyds bibliotek är levande centra och arenor för kultur, information, kunskap och möten mellan människor.</i>	46
6.2.3	<i>Biologisk mångfald</i>	48
6.3	Ekonomi (budget).....	48
6.3.1	<i>Drift.....</i>	48
6.3.2	<i>Investeringar</i>	49
6.4	Förslag till budget 2018.....	49
6.5	Omprioriteringar för att nå nämndens mål	50
6.6	Utmaningar inför framtiden.....	50
7	Kulturskola och kulturstöd.....	52
7.1	Inledning	52
7.2	Mål.....	52
7.2.1	<i>I Danderyd bedriver alla nämnder kostnadseffektiv verksamhet inom sina programområden. Varje nämnd kan redovisa sambandet mellan mål, uppnådda resultat, prestationer och resurser</i>	52
7.2.2	<i>Kultur- och musikskolor ska erbjuda ett stort utbud av kulturaktiviteter för barn och unga.</i>	53
7.2.3	<i>Kulturen ska vara lättillgänglig och bidra till utveckling, tillväxt och en god livsmiljö.</i>	54
7.3	Ekonomi (budget).....	55
7.3.1	<i>Drift.....</i>	55
7.3.2	<i>Investeringar</i>	56
7.4	Förslag till budget 2018.....	57
7.5	Omprioriteringar för att nå nämndens mål	57
7.6	Utmaningar inför framtiden.....	57
8	Träffpunkt Enebyberg	58
8.1	Inledning	58
8.2	Mål.....	58
8.2.1	<i>I Danderyd bedriver alla nämnder kostnadseffektiv verksamhet inom sina programområden. Varje nämnd kan redovisa sambandet mellan mål, uppnådda resultat, prestationer och resurser</i>	58
8.2.2	<i>Träffpunkt Enebyberg är en öppen mötesplats som bidrar till social samvaro och trygghet.</i>	59
8.2.3	<i>Frisk luft.....</i>	59
8.3	Ekonomi (budget).....	60
8.3.1	<i>Drift.....</i>	60
8.3.2	<i>Investeringar</i>	60
8.4	Förslag till budget 2018.....	61

8.5	Omprioriteringar för att nå nämndens mål.....	61
8.6	Utmaningar inför framtiden.....	61

1 Kultur- och fritidsnämnd

1.1 Inledning

Förvaltningschefen har ordet:

"I kommunen pågår nu ett programarbete för utveckling av centrala Danderyd där tunnelförläggning av E18 samt en ny stadsdel kan bli möjliga i centrala Danderyd. Långsiktiga analyser tas fram utifrån olika befolkningsscenarioer, vilket ställer krav på investeringar inom förskola, skola, äldreomsorg och kultur och fritid. Inom ramen för Mörby centrum projektet pågår nu ett arbete som innefattar såväl verksamhetsutveckling som ställningstagande till lokalbehov för bland annat bibliotek, kultur och kundtjänst. En annan utmaning gäller mottagande av nyanlända flyktingar där kultur- och fritidsverksamheten har en viktig roll, med det stora engagemang som finns inom föreningslivet.

Kommunledningskontoret initierar och genomför flera viktiga och nödvändiga projekt inom de närmsta åren. Några exempel är: ny hyresmodell, nytt styr- och kvalitetssystem, ny affärsmodell som ska reglera förhållandet mellan kommunledningskontoret och förvaltningarna, införande av e-arkiv. Många av projekten kräver personella resurser från förvaltningarna, vilket idag förvaltningen har svårt att tillgodose på grund av en mycket slimmad förvaltningsorganisation. För att projekten, som det är tänkt, ska möta verksamheternas behov och på längre sikt underlätta administration både på verksamhetsnivå och förvaltningsnivå är det väsentligt att destinera resurser för detta i ett uppbyggnads- och förankringsskede.

Förvaltningens förslag till driftbudget 2018 ligger inom kommunstyrelsens föreslagna ram om 93,7 miljoner kronor. Förslag till investeringsbudget för år 2018 ligger på 12,85 miljoner kronor vilket är 0,5 miljoner kronor över preliminär ram."

1.2 Mål

Inriktningsmål	2017	2018
I Danderyd bedriver alla nämnder kostnadseffektiv verksamhet inom sina programområden. Varje nämnd kan redovisa sambandet mellan mål, uppnådda resultat, prestationer och resurser	●	●
Danderyds kommun förvaltar och utvecklar anläggningar och byggnader så att önskad funktion vidmakthålls över tiden.	●	◆
Hög tillgänglighet till kommunens idrottsanläggningar samt fritids- och grönområden inbjuder till spontana aktiviteter och främjar god hälsa.	●	●
Danderyds kommun har bidragsregler som är utformade för att främja breddverksamhet för ungdomar så att de uppmuntras att under hela sin tonårstid delta i idrott och motion	●	●
Danderyds fritidsgårdar är attraktiva mötesplatser, för ungdomar i åldern 12-18 år, med fokus på hälsa, delaktighet och tillgänglighet.	●	●
Genom förebyggande insatser minskar ANDT-användningen (alkohol, narkotika, dopning, tobak) bland kommunens ungdomar.	◆	◆
Danderyds bibliotek är levande centra och arenor för kultur, information, kunskap och möten mellan människor.	●	●
Kultur- och musikskolor ska erbjuda ett stort utbud av kulturaktiviteter för barn och unga.	●	●
Kulturen ska vara lättillgänglig och bidra till utveckling, tillväxt och en god livsmiljö.	●	●
Träffpunkt Enebyberg är en öppen mötesplats som bidrar till social samvaro och trygghet.	●	●
Frisk luft	■	■
Friskt vatten	●	●
Biologisk mångfald	●	●
God bebyggd miljö	●	●
Giffri miljö	●	●

I Danderyd bedriver alla nämnder kostnadseffektiv verksamhet inom sina programområden. Varje nämnd kan redovisa sambandet mellan mål, uppnådda resultat, prestationer och resurser

Ambitioner kommande budgetperiod: Förbättra och rationalisera det systematiska kvalitetsarbetet. Behålla och vidareutveckla kompetenta medarbetare. Fortsatt hög servicenivå och goda omdömen. Fortsatt hög nyttjandegrad av sporthallar. Förenkla rutiner för uthyrning av lokaler samt utbetalning av föreningsbidrag. Biblioteken ska utnyttja webben för ökad tillgänglighet och möjlighet till självservice. Öka antalet besökare inom fritidsgårdarna och Träffpunkten.

Styrkor: Verksamhetens tjänster och aktiviteter är generellt välbesökta och efterfrågade. Högt nyttjande av sporthallarna. Enligt undersökningen "Markör" säger en ökad andel elever i årskurs 8 att de brukar besöka fritidsgårdarna. Medborgarna ger verksamheterna goda omdömen vilket bekräftas av egna och externa undersökningar. I SCB:s Medborgarundersökning 2016 får nämndens verksamheter generellt höga och stabila omdömen över snitt bland deltagande kommuner. Danderyds Kulturskolas elevenkät 2016 visar att 90,5 procent har "kul" på kulturskolan.

Historik av god budgetföljsamhet. SCB:s sammanställning "*Vad kostar verksamheten i Din kommun*" visar att kostnaderna för verksamheterna inom kultur- och fritid generellt ligger på en högre kostnadsnivå jämfört länsnittet. En bidragande förklaringsorsak till detta är att Danderyd prioriterar hög tillgänglighet i form av utomhusanläggningar och bibliotek i varje kommunedel. Vidare visar statistik från Riksidrottsförbundet att kommunens föreningar är mycket aktiva med deltagartillfällen högt över snittet i länet. Ser man till befolkningens mängd har Danderyd ett relativt lågt invånarantal, detta påverkar utvecklingen av kostnad per invånare. I SCB:s jämförelsetal inkluderas även kommungemensamma kostnader. Dessa kan fördelas på olika sätt beroende på organisation och ekonomisk styrning varför direkt jämförbarhet mellan kommunerna kan bli missvisande.

Svagheter: En utmaning är att finna relevanta jämförelsetal med andra kommuner inom samtliga programområden för att få bättre underlag för bedömning av kostnadseffektivitet. Idrottsanläggningarna har utvecklats allt eftersom och består idag av många mindre byggnader som från tid till annan byggts ut och byggts om. Detta gör att anläggningarna kräver betydande insatser såväl personella som ekonomiska för skötsel och underhåll. Svårt för nya idrotter att få tider i sporthallarna. Nuvarande rutiner avseende fakturering av plan- och halltider är manuell och tidsödande. Avsaknad av ett enhetligt låssystem för kommunens idrottshallar försvårar uthyrningen och därmed servicenivån. Brist på enhetliga principer för hallutnyttjande, uthyrning, bokning och kostnadsstyrning inom kommunens förvaltningar (kultur och fritid, skola, tekniska kontoret) stjälar tid från det primära uppdraget. I och med att biblioteket består av fyra enheter är det personalkrävande och svårigheter kan uppstå med bemanningen av det generösa öppethållandet. Antalet elever minskar på såväl Danderyds kulturskola som de fristående musikskolorna. De fristående musikskolorna anger svårigheter att klara sig ekonomiskt och tar ut väsentligt högre avgifter än Danderyds kulturskola.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden: Genomföra studiebesök och öka omvärldsbevakning för att ligga i framkant. Arbete med förankring av mål hos personalen och medverkan i att definiera aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse. Införa ett nytt boknings- och bidragssystem inom föreningsstöd. Arbeta för att införa enhetligt låssystem i alla idrottslokaler. Genomföra en lokalutredning i syfte att kartlägga uthyrningsansvar (underhåll, reparationer, städning mm).

Danderyds kommun förvaltar och utvecklar anläggningar och byggnader så att önskad funktion vidmakthålls över tiden.

Ambitioner kommande budgetperiod: Stärka upp organisationen med anläggningsteknisk kunskap. Fortsätta arbetet med att ta fram fungerande underhållsplaner. Fortsatt underhåll av anläggningarna med fokus på ishallarnas status.

Styrkor: I SCB: Medborgarundersökning får skötsel och underhåll höga och stabila omdömen över snitt bland deltagande kommuner. Engagerad idrottsplatspersonal som genom sin närvaro tidigt åtgärdar/anmäler brister som uppstår. Få inställda föreningsarrangemang på grund av anläggningarnas skötsel. Elrevision sker vart 4:e år via Elektriska nämndens besiktningsingenjörer.

Svagheter: De långsiktiga planerna för anläggningarnas utveckling och underhåll måste förbättras. Några äldre lokaler såsom vaktmästeriet på Danderydsvallen, curlingbyggnaden på Stockhagen samt Ösbybadet kräver mycket underhåll.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden: Budgetera för och stärka upp organisationen genom tillsättande av en anläggningschef från och med 2018. Yttre underhåll av ishallarnas fasader. Om- och nybyggnationer av servicebyggnader på Stockhagens IP, Enebybergs IP samt Danderydsvallen. Renovering av Ösbystugan.

Hög tillgänglighet till kommunens idrottsanläggningar samt fritids- och grönområden inbjuder till spontana aktiviteter och främjar god hälsa.

Ambitioner kommande budgetperiod: Främja insatser för spontanidrott. Ökad tillgänglighet för personer med funktionsnedsättningar. Se över äldres möjligheter att besöka anläggningarna. Förbättra parkeringssituationen runt anläggningarna.

Styrkor: Förutsättningarna för att kunna idrotta och motionera i kommunen är mycket goda. Servicen avseende kommunala och föreningsdrivna anläggningar, sjöisar, strandbad, motions- och ridspår samt ett mycket aktivt föreningsliv i kombination med att nya anläggningar byggs gör att kommuninnevånarnas möjlighet att främja god hälsa är mycket bra. Enligt SCB:s Medborgarundersökningen våren 2016 får möjligheten att utöva fritidsintressen ett högt betyg av invånarna.

Svagheter: Mörbybadet är i behov av total renovering och det kommer därför att byggas nytt bad. Undermåliga parkeringsmöjligheter både kvantitativt och säkerhetsmässigt.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måloppfyllelsen under budgetperioden: Utbyggnad av spontanidrottsplatser. Delta i planeringsarbetet med att ta fram ett för föreningslivet attraktivt förslag beträffande sporthallar i Enebyberg och Kevinge. Översyn av alla våra idrottsanläggningars tillgänglighetsanpassning. Involvera Tekniska kontoret för översyn över trafik- och parkeringssituation.

Danderyds kommun har bidragsregler som är utformade för att främja breddverksamhet för ungdomar så att de uppmuntras att under hela sin tonårstid delta i idrott och motion

Ambitioner kommande budgetperiod: Säkerställa att breddverksamheten inte missgynnas i förhållande till elitsatsningar. Förbättra förutsättningarna för fritidsaktiviteter för ungdomar med funktionsnedsättning. Dialog med föreningslivet i form av interna och externa resurser avseende frågor som behandlar värderingar inom idrotten. Involvera föreningslivet i Ungt Fokus nätverk.

Styrkor: Enligt statistik från Riksidrottsförbundet 2016 är antal sammankomster och deltagartillfällen högre än snitt för länet. Hög aktivitetsnivå bekräftas av Livsstilsstudien 2016 i såväl årskurs 9 som i gymnasiet år 2. Lokal- och hyresbidrag till föreningar som har "egna" anläggningar.

Svagheter: Bristande teknik och manuell hantering gör nuvarande bidragssystem oflexibelt.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måloppfyllelsen under budgetperioden: Bistå föreningar att utveckla verksamheten utifrån SISU:s "Bättre IF". Att införa nytt boknings- och bidragssystem som förenklar samt möjliggör att utveckla och göra förändringar i bidragssystemet.

Danderyds fritidsgårdar är attraktiva mötesplatser, för ungdomar i åldern 12-18 år, med fokus på hälsa, delaktighet och tillgänglighet.

Ambitioner kommande budgetperiod: Fler flickor och nya grupper ska hitta till fritidsgårdarna. Hitta nya kanaler för att göra ungdomars röster hörda i aktuella samhällsfrågor som berör dem. Att möta de barn och ungdomar som inte åker bort på semestern. Integrationsanpassa verksamhet och personal.

Styrkor: Unik kunskap om vad ungdomar gör och vilka behov de har. Flexibilitet i arbetsgrupp och arbetsätt för att snabbt kunna bemöta ungdomstrender och nya ungdomsnormer. HBTQ certifierad verksamhet. Kunskapen om hur och vilka sociala medier ungdomar använder är mycket god.

Svagheter: Avsaknaden av en mötesplats/fritidsgård i anslutning till Mörbyskolan. En slimmad personalgrupp gör att besök och samarbete med skolor och lokala föreningar inte kan fortgå i den utsträckning som fritidsgårdarna önskar.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måloppfyllelsen under budgetperioden: Genom centralt projektmedel förbättra programutbudet och öka ungdomarnas möjligheter att påverka programinnehållet. Ett större delaktighetsprojekt per gård. Speciell satsning på kvällar och helger. Att skapa två nya stora ungdomsevenemang i samarbete med Kulturen.

Genom förebyggande insatser minskar ANDT-användningen (alkohol, narkotika, dopning, tobak) bland kommunens ungdomar.

Ambitioner kommande budgetperiod: Utveckla samarbete med årskurserna 4-6. Hitta nya metoder och kanaler för att nå ut med budskapet.

Styrkor: En lång tradition av välfungerande tvärsektoriell samverkan mellan ungdomsaktörer under strukturerade former. Återkommande livsstilsundersökningar sedan 2004. Goda möjligheter att delta då skolor och föräldraföreningar har informationsträffar och att sprida information via deras informationssystem. Ett påbörjat samarbete med idrottsföreningar i form av fortbildningsseminarier och erfarenhetsutbyten med fokus på förebyggande insatser. Samarbete gällande utvärderade metoder och vidareutbildning med nationella organ, främst länsstyrelsen och Centrum för alkohol- och drogupplysning. Därtill finns ett nätverk för samarbete mellan Roslagskommunerna. Livsstilsrådgivning för individer och grupper är väl utvecklat av socialkontoret. I Danderyd används flera av de skilda metoder som rekommenderas för olika aktörer i arbete med ANDT. Nå ut med Ungt Fokus information och föreläsningar avseende ANDT frågor till föräldrar, skolor och andra samarbetspartners.

Svagheter: Täckningsgrad, omfattning och kvalitet kan förbättras för de metoder som används. Användning av sociala medier, film och alternativa kommunikationsvägar är underutvecklad. Strukturerat samarbete med årskurserna 4-6 saknas. Det är tveksamt om planerade åtgärderna kommer att kunna utföras inom ramen för en tjänst på 50 procent. Ungdomarna

själva involveras för lite i arbetet mot droger. Det saknas kunskap om huruvida ANDT-undervisning i skolorna sker enligt evidens och beprövad erfarenhet.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra målpuppfyllelsen under budgetperioden: Förbättra metoderna för att kommunicera och samarbeta med viktiga målgrupper som föräldrar, skolpersonal, föräldraföreningar och idrottsföreningar. Undersöka behovet av förstärkt kvalitetssäkring av ANDT-undervisning i skolan. Förenkla för relevanta aktörer att skapa eller förbättra ANDT-policys. Fortsätta följa utvecklingen och fortbilda personal inom kunskapsområdet, inte minst vad gäller cannabis. Utveckla metoderna mot snusning.

Danderyds bibliotek är levande centra och arenor för kultur, information, kunskap och möten mellan människor.

Ambitioner kommande budgetperiod: Arbeta för ökad tillgänglighet. Biblioteken rustar sig för att möta behoven hos en ökad mångkulturell befolkning, samarbetet med välkomstcentrat utvecklas. Dialogen med brukarna avseende verksamheten ökar och hittar nya former. Antalet läsfrämjande aktiviteter bibehålls. Biblioteken arbetar för att tillgodose den ökade efterfrågan av studieplatser. Biblioteken utvecklas som levande centra för kultur genom olika typer av kulturarrangemang. Tillsammans med utbildningsnämnden uppdateras styrdokument för skolbiblioteken. Att skapa ett väl fungerande, synligt och vackert bibliotek för framtiden i Mörby centrum. Ett utvecklingsarbete startar med samtliga medarbetare i syfte att möta kraven på framtidens bibliotek.

Styrkor: Biblioteket har lyckats med de senaste årens läsfrämjande aktiviteter. Fyra fysiska bibliotek som är väl förankrade i sina kommundelar. Starkt stöd från föreningsliv och vänföreningar. Biblioteken är välkända och viktiga mötesplatser för kommuninvånarna. Välutbildad personal som har god kunskap om Danderyds kommun.

Svagheter: Dagens placering av Mörby bibliotek. Avsaknad av vänförening i Mörby. Svårigheter att nå ut med och marknadsföra utbudet.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra målpuppfyllelsen under budgetperioden: Bibliotekets öppettider i Mörby ska ytterligare utökas. MerÖppet skall införas i Enebyberg. Webbportalen Arena, har ett medborgarfokus och gör biblioteken mer lättillgängliga. Marknadsföringen av biblioteken ökas genom den nya webben och genom sociala medier. Samarbete med Information Danderyd med flera utvecklas. Aktivt arbete i planeringen av bibliotekets och kulturens plats i nya Mörby centrum. Barn, unga, äldre och personer med någon form av funktionsnedsättning erbjuds medier och aktiviteter som är anpassade för dessa målgrupper.

Kultur- och musikskolor ska erbjuda ett stort utbud av kulturaktiviteter för barn och unga.

Ambitioner kommande budgetperiod: Kulturens scener ska vara lättillgängliga och möjliggöra för kultur- och musikskolornas elever att göra framträdanden. Kulturskolan utökar sitt samarbete med fritidsgårdarna och med kulturen. Kommunen engagerar i högre grad elever från kulturskolan och från musikskolorna för framträdanden i samband med aktiviteter. Ett större utbud av publika arrangemang från kultur- och musikskolorna.

Styrkor: Mycket god kvalitet på kultur- och musikskolorna, duktiga lärare och ambitiösa elever. Kultur- och musikskolorna har ett gott renommé. Stort engagemang hos föräldrarna. Många talanger och stort utbud av instrument och ämneskurser.

Svagheter: Det är många aktiviteter som "slåss" om ungdomarnas tid och engagemang. Det syns en förändring i ungdomarnas vanor att välja aktiviteter. Kulturskolan saknar anpassade undervisningslokaler i skolorna.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra målpuppfyllelsen under budgetperioden: Marknadsföra och erbjuda kommunens scener för kulturaktiviteter. Öka utbudet av kulturaktiviteter för funktionsnedsatta ungdomar. Aktiviteter inom äldreården. Förvaltningen skall inbjuda till och stimulera nätverksbyggande. Gemensam presentation på webben och gemensamt tryckt informations- och marknadsföringsmaterial. Förvaltningen engagerar i högre grad elever från kultur- och musikskolorna i samband med olika arrangemang. Deltagande i kommunövergripande aktiviteter, t. ex talangjakt för funktionsnedsatta. Kulturskolans utbud ska fortsätta att utvecklas och anpassas efter ungdomars behov och önskemål.

Kulturen ska vara lättillgänglig och bidra till utveckling, tillväxt och en god livsmiljö.

Ambitioner kommande budgetperiod: Kommunens aulor utrustas och erbjuds som scener för kulturlivet. Biblioteken intensifierar arbetet med uppdraget att vara en kulturell mötesplats genom att öka utbudet av kulturaktiviteter i samarbete med kultur- och musikskolor, vänföreningar, företagareföreningar och andra intressenter. Lokalerna i nya Mörby centrum blir en bas med förbättrade möjligheter till konstutställningar samt teater- och konsertevenemang etc. Årligen starta minst två nyskapande kulturprojekt för ungdomar.

Styrkor: Närheten till Stockholm bidrar till att medborgarna har mycket goda möjligheter till ett rikt kulturutbud av högsta klass. Lokalt kompletteras detta utbud av verksamheten på Danderydsgården, kulturskolor, hembygdsföreningar och bibliotekens vänföreningar som väsentligt bidrar till ett rikt kulturliv i Danderyd. Danderyds kommun har aktiva, kunniga och engagerade medborgare som vill vara medskapare i kommunens kulturliv. Föreningslivet är starkt och stabilt. Näringslivet värdesätter kultur och bidrar ofta genom sponsring. Antalet aktiva kulturarbetare är stort i kommunen. Konst- och musiklivet intar en positiv särställning. Kulturmiljön är välbevarad och spelar en stor roll för livskvalitén. Enligt SCB:s Medborgarundersökning (2016) ligger invånarnas uppfattning om utställnings- och konstverksamheter strax över snitt för

samtliga deltagande kommuner.

Svagheter: Många invånare känner inte till det lokala kulturutbudet. Det är svårt att nå ut med information till nya målgrupper. Medborgarna i Danderyd är mycket aktiva och det kan vara svårt att hinna prioritera bland verksamheter. Medietäckningen är svag. Enligt SCB:s Medborgarundersökning (2016) ger invånarnas uppfattning om teaterföreställningar och konserter ett betyg lägre än snittet för samtliga deltagande kommuner. Rent generellt är det svårt att mäta effekter av kultursatsningar.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden: Årligen arrangeras minst ett större kulturevent i kommunen. En marknadsföringsplan med ett större användande av sociala medier för kulturaktiviteter tas fram. Nya lokaler i Mörby centrum står klara 2019 och ger förbättrade möjligheter till konstutställningar, teater- och konsertevenemang. I samarbete med andra kommunala verksamheter skapas en eller flera kulturstigar med t.ex Elsa Beskow tema

Träffpunkt Enebyberg är en öppen mötesplats som bidrar till social samvaro och trygghet.

Ambitioner kommande budgetperiod: Söka möjligheter att skapa generationsöverskridande aktiviteter. Marknadsföra Träffpunkten på nya sätt i Enebyberg.

Styrkor: Verksamhet från "0-100" år som bedrivs av olika huvudmän i gemensamma lokaler är ett koncept som ger såväl personal som besökare en extra stimulans. Bibliotekets samarbete med bibliotekets vänner, hembygdsförening och olika utställare. Fortsatt hög aktivitet avseende "bokprat" vid biblioteket. Trygg och stabil personal som innebär att besökarna känner social samvaro och trygghet.

Svagheter: Förutsättningar finns men allt för få tillfällen skapas för generationsöverskridande aktiviteter. Trånga lokaler för fritidsgård och seniorverksamhet. Kommunens verksamheter upplevs utifrån som anonyma.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden: Datautbildning - yngre undervisar äldre. Konst och form över generationsgränser. Årligen arrangeras Träffpunktens dag i Enebyberg. Konstnärlig gestaltning som bidrar till en attraktivare miljö.

Frisk luft

Ambitioner kommande budgetperiod: Fortsätta omställningen för att bli fossilbränsleoberoende. Arbeta vidare med och utveckla möjligheten att utfasa fossilbränsle drivna arbetsfordon alternativt möjligheten att använda biodiesel (HVO), biogas eller el.

Styrkor: Ett flertal åtgärder för energieffektivisering har vidtagit beträffande ishallarnas kylkompressorer t ex byte av kompressor på Danderydsvallen och hela kylanläggningen i Enebyberg. De nya ispisterna i ishallarna innebär lägre energiåtgång.

Svagheter: Svårigheter att mäta effekterna av gjorda energieffektiviseringar. Då föreningarna installerar uppvärmda konstgräsplaner kommer det att vara svårt att uppnå mål om minskad energianvändning. Anläggningarnas arbetsfordon nyttjas mellan 5 och 10 år varför utfasning av de som är fossilbränsle drivna kan ta tid.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden: En oljepanna på Stockhagen kommer att ersättas 2018 i samband med investeringen av en ny servicebyggnad. Utreda om förutsättningar finns för att utveckla oljepannan på Enebybergs IP och om möjligt installera bergvärmepump. Utbildning för personal i energieffektiv anläggningsdrift. Fortsätta och utveckla samarbete med tekniska kontoret bl a använda totalmetodikmetoden (Belok) för att få så många lönsamma energieffektiviseringsåtgärder som möjligt. Undersöka möjligheten för Träffpunkten att nyttja kommunens bilpool. Om detta inte går ersätta nuvarande leasingbil med en som är fossilbränsleoberoende.

Friskt vatten

Ambitioner kommande budgetperiod: Följa utvecklingen beträffande nya gödningsmetoder för att finna miljövänliga alternativ.

Styrkor: Jordanalyser görs för optimal användning av konstgödsel på naturgräsplaner. Sålunda används ej mer gödning än vad gräset behöver för att växa och bli slitstarkt. Vattenprover tas varje år vid sex stycken sjö- och strandbad.

Svagheter: Svårt att minska befintliga gödningsmängder då mindre gödning av naturgräsplaner gör gräset mindre slitstarkt och antalet nyttjandetimmar som kan erbjudas blir lägre.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden: Miljöstyrning i nyttjanderättsavtal. Stimulera föreningsdrivna anläggningar att i större utsträckning köpa in miljövänliga produkter.

Biologisk mångfald

Ambitioner kommande budgetperiod: Skötsel och gallring ska främja artrikedomen och ske i samverkan med kommunens ekologiska kompetens. Grönstruktur ska vara med i process, projektering och mallar för anläggningsarbeten. Biblioteken

ska fortsätta stötta kommunens miljöarbete genom att sprida kunskap och information till allmänheten samt samverka med övriga förvaltningar och klimat- och energirådgivningen.

Styrkor: Verksamhetsidén för biblioteken bygger på främjande av hållbar resursanvändning i lokalsamhället. En tryckt bok kan återanvändas/utlånas cirka 70 tillfällen innan den måste kasseras på grund av slitage. Biblioteken erbjuder även e-medier som kan lånas ut i oändlighet. Biblioteket är ett offentligt neutralt rum där det är lätt att nå ut med information till allmänheten.

Svagheter: Förvaltningen saknar egen kompetens inom området.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden: Upprätta rutin för samverkan med tekniska kontoret. Använda lista på bra växtval vid plantering. Biblioteken erbjuder sina lokaler som en plats för kommunens verksamheter och ideella organisationer att sprida kunskap om miljöarbete genom föredrag och utställningar, temabokkassar, utlåning av energimätare samt försök med elcykel på Djursholms bibliotek.

God bebyggd miljö

Ambitioner kommande budgetperiod: Samverka med tekniska kontoret och med de föreningar som nyttjar anläggningarna.

Styrkor: På anläggningarna sorteras matavfall och elektronikavfall körs till återvinningsanläggning.

Svagheter: Anläggningarna sorterar ej brännbart material såsom plast, metall, papper och kartong.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden: I samverkan med tekniska kontorets projektledare för källsortering inventera behovet på anläggningarna och vidta nödvändiga åtgärder.

Giftfri miljö

Ambitioner kommande budgetperiod: Vid skötsel av anläggningar ska användning av kemikalier så långt som möjligt fasas ut eller bytas ut till mer miljövänliga alternativ. Fritidsgårdarna ska öka andelen ekologiska livsmedel i caféverksamheten. Förvaltningen ska vara en aktiv kravställare i samband med upphandlingar.

Styrkor:

Svagheter: Fritidsgårdarna kan idag inte följa upp andelen ekologiska livsmedel med statistik från leverantörer. Förvaltningen saknar egen miljökompetens. Förvaltningen är inte tillräckligt aktiv när det gäller att stötta de föreningsdrivna verksamheterna i miljöfrågor.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden: Anläggningarna ska inventera och upprätta handlingsplan för en giftfri miljö. Miljöstyrning ska ingå nyttjanderätts- och driftavtal. Fritidsgårdarna ska ställa krav på att leverantörer ska kunna rapportera andel ekologiska livsmedel. Miljökrav ska ställas i samband med upphandlingar och rutin för miljöanpassad upphandling användas.

1.3 Ekonomi (budget)

1.3.1 Drift

Verksamhet	Bokslut	Budget	Budgetförslag KS	Budgetförslag nämnd		
	2016	2017	2018	2018	2019	2020
Verksamhetens intäkter	16 720	16 456	0	16 145	16 145	16 145
Verksamhetens kostnader	-107 679	-107 807	-93 700	-109 845	-111 067	-112 137
Nettokostnader	-90 959	-91 351	-93 700	-93 700	-94 922	-95 992

1.3.1.1 Kommentarer till driftsbudget

Kommunstyrelsen har tills vidare föreslagit en ram för driftsbudget om 93 700 tusen kronor. Förvaltningens förslag ligger inom denna ram.

Budgetförslag 2018 bygger på följande generella uppräknings:

- Samtliga lönekostnader har utefter budget 2017 samt prognos räknats upp med 2,0 procent enligt budgetdirektiv.
- Lokalhyror är beräknade efter faktiska förhållanden, senaste prognos samt uppräkning 0,7 procent enligt budgetdirektiv.
- Kapitalkostnader är beräknade utefter aktuella investeringsnivåer 2018 (12 850 tkr), 2019 (23 560 tkr), 2020 (3 730 tkr)

- tkr) och internränta 1,75 procent enligt budgetdirektiv samt prognos beträffande aktiveringstidpunkter.
- Övriga kostnader har generellt räknats upp med 2,0 procent inkluderandes bidrag till idrotts- och kulturföreningar, fristående musikskolor samt anslag till Danderyds kulturskola.
- Intäkter inom respektive verksamhetsområde har justerats med hänsyn till prognos samt är beroende på karaktär generellt uppräknade med mellan 0 och 2 procent.
- Kulturskolans terminsavgifter föreslås oförändrade, 1 720 kronor per termin. Kulturskolan kompenseras motsvarande 2 procent (80 tkr) av beräknade intäkter.

Budgetförslag 2018 inkluderar nedanstående verksamhetsförändringar:

- Ramen för anläggningar har justerats för tillkommande tjänst som anläggningschef (760 tkr), planerat underhåll på driftsidan överförs till investeringsbudgeten (-500 tkr) som en effekt av kravet på komponentredovisning. Medel (850 tkr) har avsatts för tillkommande kostnader som ett resultat av pågående genomgång av befintliga och tillkommande drifts- och nyttjanderättsavtal.
- Ramen för föreningsstöd har utökats med tillkommande aktivitetsstöd (460 tkr), driftkostnad för systemstöd avseende lokalbokningar och föreningsbidrag (100 tkr) samt engångskostnader i samband med pensionsavgång avseende överlämnande och systemimplementation (150 tkr).
- Ramen för bibliotek har fått ett extra medieanslag (100 tkr) för att möjliggöra inköp på fler språk.
- Ramen för kulturstöd har tillförts medel (50 tkr) för utökat bidrag till hembygdsföreningar.
- Övriga verksamheter drivs i oförändrad omfattning jämfört budget 2017.

Budgetförslaget har ej tagit hänsyn till effekterna av nedanstående aktiviteter:

- Förslag på ny intern hyresmodell för Danderyds kommun som kan komma att innebära stora förändringar för kultur- och fritidsnämnden. Utredningen konstaterar att ansvar och hyressättning för gymnastik och idrottslokaler bör utredas och föreslår en modell där Fritiden är huvudman för gymnastik- och idrottssalar i grundskolorna och att det i detta ansvar ingår att även ta ansvaret för lokalbokning, städning samt redskap. Kostnaden för lokalen, städning och redskap föreslås då ingå i timpriset vid uthyrningen.
- Flera kommungemensamma projekt pågår och väntas starta vilka kräver stora personella resurser av förvaltningens verksamheter. För att detta arbete inte negativt ska påverka verksamheternas primära uppdrag är det viktigt att budget för dessa projekt även inkluderar kostnader för implementering. Exempel på sådant projekt är införandet av ny mål- och styrmodell i kommunen.
- I samband med sammanslagningen av Produktionskontor och Utbildnings- och kulturkontor har frågan aktualiserats om vilka nämnder som ska vara personalnämnder. Frågan är en del av nämndernas reglemente och utredning pågår. Kultur- och fritidsnämnden är idag personalnämnd även för den personal inom kontoret som arbetar gentemot utbildningsnämnden.

Plan 2019-2020:

- Nämnden aviserar jämfört 2018 ökade kostnader för 2019 med 1 222 tusen kronor och för 2020 med 2 292 tusen kronor. Kostnadsökningarna består huvudsakligen av:
- Tillkommande kapitalkostnader om 792 tusen kronor (2019) samt 1 762 tusen kronor (2020).
- Avgående kostnader 2019 och framåt om 150 tusen kronor avseende kostnader av engångskaraktär i samband med pensionsavgång.
- Tillkommande föreningsstöd avseende aktivitetsbidrag som beräknas öka till följd av volymförändringar 80 tusen kronor (2019) 180 tusen kronor (2020).
- Kostnader om 500 tusen kronor avseende det av kommunfullmäktige beslutade fristadsprogrammet för förföljda författare 2019 och framåt.

Kostnader har inte kunnat beräknats för nedanstående kommande drift- och investeringsprojekt:

- Förnyad upphandling drift Mörby- och Vasabadet.
- Utveckling av idrottsplatsen vid Danderyds gymnasium.
- Om-/tillbyggnad idrottshall Brageskolan, Enebyberg.
- Sporthall vid Kevingskolan.
- Biblioteks- och kulturverksamhet samt ungdomars plats i nya Danderyds centrum.
- Införande av ett nytt hyressystem i kommunen där KFN föreslås ansvara för alla idrottssalar och hallar.

1.3.2 Investeringar

Verksamhet	Bokslut 2016	Budget 2017	Budgetförslag KS 2016 2018	Budgetförslag nämnd		
				2018	2019	2020
Verksamhetens	0	0	0	0	0	0

	Bokslut	Budget	Budgetförslag KS 2016	Budgetförslag nämnd		
intäkter						
Verksamhetens kostnader	-11 210	-23 077	-12 400	-12 850	-23 560	-3 730
Nettokostnader	-11 210	-23 077	-12 400	-12 850	-23 560	-3 730

Jämfört med preliminär ram innebär förvaltningens förslag en ökning av investeringskostnaderna 2018 om 450 tusen kronor. Ökningen beror på att 500 tusen kronor föreslås överföras från driftbudget till investeringsbudget avseende planerat underhåll.

Huvudsakliga investeringsåtgärder avser anläggningarna (12 000 tkr) och då med fortsatt fokus på ishallarna och ismiljöer som har sin grund i den statusbesiktning som utfördes i december 2016. Förslaget inkluderar åtgärdande av de båda ishallarnas fasader, nya sarger med plexiglas och galler till Stockhagens ishall och Danderydsvallens utomhusrink, återförande av medel avseende det pågående projektet "Servicebyggnad Stockholm" samt inköp maskiner och planerat underhåll.

Förslag till investeringsbudget för nämndens övriga verksamheter uppgår till 850 tusen kronor och avser ersättningsinventarier.

För mer detaljerad information hänvisas till respektive verksamhetsområdes budgetdokument samt till sammanställning i Excel-bilaga.

1.4 Förslag till budget 2018

Utöver de allmänna budgetförutsättningarna enligt ovan kan särskilt noteras nedanstående budgetförändringar per verksamhetsområde jämfört med 2017:

Nämnd och administration

Nettokostnaden är budgeterad till 4 917 tusen kronor vilket jämfört med budget 2017 innebär en ökning om 1,6 procent (78 tkr).

Avvikelsen jämfört budget 2017 är en följd av uppräknade lönekostnader med 2,0 procent. Budgetförslaget utgår ifrån oförändrad omfattning av verksamhet och tar inte hänsyn till eventuella ekonomiska konsekvenser av den pågående omorganisationen.

Anläggningar

Nettokostnaden är budgeterad till 28 763 tusen kronor vilket jämfört med budget 2017 innebär en ökning om 4,2 procent (1 172 tkr).

Förslaget innebär en förstärkning av möjligheterna att uppfylla målet om att förvalta och utveckla idrottsplatsanläggningarna. Medel har avsatts för tillsättning av en ny tjänst (760 tkr) med teknisk kompetens att driva och ansvara för det planerade underhållet och nyinvesteringar. Medel avseende planerat underhåll (-500 tkr) har överförts från drifts- till investeringsbudgeten som ett resultat av kravet på komponentredovisning. En pågående genomgång av befintliga och tillkommande drifts- och nyttjanderättsavtal för att säkra likvärdighet mellan föreningar förväntas medföra tillkommande kostnader. Förvaltningen föreslår i dagsläget att inom ram avsätt 850 tusen kronor för detta. Osäkerheten i förslaget är stor.

Föreningsstöd

Nettokostnaden är budgeterad till 16 238 tusen kronor vilket jämfört med budget 2017 innebär en ökning om 1,1 procent (174 tkr).

Förslaget innebär fortsatt goda möjligheter att stötta föreningslivet. Föreningsbidraget räknas generellt upp två procent samt inkluderar tillkommande 460 tusen kronor för att kunna garantera de gängse bidragsnivåerna för sammankomster (18 kr) och deltagartillfällen (5 kr). Underlag för utbetalning 2016 visade en betydande ökning av antalet bidragsberättigade sammankomster (4 %) och deltagartillfällen (9 %). Särskilt stor var ökningen i åldersgruppen 13-16 år (19 %) där dubbelt bidrag betalas för deltagartillfällen. Detta medförde att ersättning per deltagartillfälle fick sänkas i samband med utbetalning hösten 2016. Sänkningen motsvarade cirka 340 tusen kronor. Befolkningsprognosen 2017 visar att de bidragsberättigade åldersgrupperna jämfört 2016 kommer att öka till och med 2018 med ytterligare 2 procent för 7-20 år och 10 procent för 13-16 år. Detta motsvarar tillkommande kostnader om cirka 120 tusen kronor vid oförändrad aktivitetsnivå. Samtidigt avgår jämfört 2017 engångsstöd (-475 tkr) avseende Danderyds fotbollshall. I samband med pensionsavgång planeras för överlämnande samt implementering av systemstöd för föreningsbidrag och lokalbokningar (100 + 150 tkr). Avgifterna för plan- och hallhyror föreslås oförändrade då en större revidering genomfördes inför 2017.

Fritidsgårdar och Ungt Fokus

Nettokostnaden är budgeterad till 8 214 tusen kronor vilket jämfört med budget 2017 innebär en ökning om 1,6 procent (126 tkr).

Budgetförslaget innebär även fortsättningsvis att fritidsgårdarna i samverkan med ungdomar eller andra aktörer kommer att kunna söka centrala medel för aktiviteter och projekt.

Bibliotek

Nettokostnaden är budgeterad till 13 182 tusen kronor vilket jämfört budget 2017 innebär en ökning om 0,9 procent (118 tkr).

Mediebudget har räknats upp med två procent och ett tillägg har gjorts om 100 tusen kronor för att bättre tillgodose behov av inköp på fler språk. Detta kommer att stärka bibliotekens roll som kulturell mötesplats och en plats där möten sker mellan människor. Jämfört budget 2017 har justering gjorts för lägre andel av de gemensamma lokalkostnaderna i Mörby centrum samt minskade kapitalkostnader.

Kulturskola och kulturstöd

Nettokostnaden är budgeterad till 14 963 tusen kronor vilket jämfört budget 2017 innebär en ökning om 2,8 % (412 tkr).

Budgetförslaget tillgodoser möjligheterna för en verksamhet i utveckling och med hög kvalitet. Anslag till Danderyds kulturskola samt bidrag till kulturföreningar och fristående musikskolor har räknats upp med 2,0 procent. För 2018 föreslås terminsavgiften om 1 720 kr till kulturskolans ämneskurser oförändrad. För detta erhåller kulturskolan en kompensation om 2,0 procent (80 tkr) av beräknade intäkter. Bidraget till hembygdsföreningarna stärks (50 tkr) för att ge bättre förutsättningar för fortsatta arrangemang kring Valborg och midsommar.

Träffpunkt Enebyberg

Nettokostnaden är budgeterad till 7 423 tusen kronor vilket jämfört budget 2017 innebär en ökning om 3,8 procent (270 tkr).

Den högre ramen är en följd av att den inskrivna verksamheten fritidsträffen budgeterar med två deltagare istället för tre. Den minskade intäkten om 252 tusen kronor kan inte fullt ut kompenseras.

1.5 Omprioriteringar för att nå nämndens mål

Inga omprioriteringar föreslås.

1.6 Utmaningar inför framtiden

Nämnd och administration

- Svårt att inom ram för befintliga resurser kunna svara upp mot och bemanna de många pågående och framtida kommunövergripande projekten.

Anläggningar

- Fortsatt kontinuerligt underhåll samt nya investeringar är en utmaning och en förutsättning för att även i framtiden kunna leverera den höga service som kommuninvånarna förväntar sig. Kommunens anläggningar har utvecklats allt eftersom och består idag av många mindre byggnader som från tid till annan byggts ut och byggts om. Detta gör att anläggningarna kräver betydande insatser såväl personella som ekonomiska för skötsel och underhåll.
- Skapa och erbjuda Danderyds kommuninvånare ett varierat och bra utbud av fler spontanidrottsanläggningar.

Föreningsstöd

- Kultur- och fritidsnämnden hyr sport- och gymnastiksalor direkt av tekniska kontoret och indirekt via skolorna. Idag finns ett flertal olika låssystem (nyckel, kort, kod) dessa kan även bestå av en kombination av de olika slagen. Hanteringen är komplex och tidsödande i samband med uthyrning till föreningslivet och risken för felaktigheter och missförstånd är betydande. Då förvaltningens fritidskonsulent går i pension våren 2018 har frågan blivit än mer aktuell.
- I dagsläget hanteras lokalbokningar och utbetalningar av bidrag manuellt. Detta innebär ökad arbetstid, risk för felaktigheter samt svårigheter att ta fram statistik. Danderyds kommun är i behov av systemstöd. I avvaktan på nytt system via SKL-samarbete samt i och med pensionsavgång våren 2018 är läget kritiskt och systemstöd behöver skaffas snarast
- Att i enlighet med RF:s riktlinjer "ifrån triangel till rektangel" tillsammans med kommunens föreningar arbeta för att skapa möjligheter och behålla våra barn, ungdomar, vuxna och "årsrika" inom fritids- och idrottssektorn. "*Så många som möjligt, så länge som möjligt, så bra som möjligt!*"

Fritidsgårdar

- Fritidsgårdarna kommer att bli en nyckelfaktor tillsammans med skolan i att acklimatisera de nyanlända i vår

kommun. Behovet av utbildning och fortbildning för fritidsledarna finns. Andra kommuner har ökat personaltätheten under kvällarna samt haft mer öppet under sommarperioden.

Bibliotek

- De nyanlända använder sig till stor del av bibliotekets tjänster. Litteratur på hemspråken måste införskaffas och en diskussion föras om vilka tjänster som biblioteket kan erbjuda utöver de traditionella bibliotekstjänsterna.
- Det nya biblioteket i Mörby centrum kommer på ett nytt sätt att möta medborgarnas behov. Det påverkar de ekonomiska förutsättningarna med bland annat ökade lokalkostnader samt svårigheter att med befintliga personalresurser möta köpcentrets krav på öppethållande. Ytterligare utmaning blir att finna bra sätt och lösningar för hur biblioteket och kommunens kontaktcentra ska arbeta verksamhetsmässigt och fysiskt nära i det nya Mörby centrum.
- Skapandet av ett gemensamt biblioteksdatasystem inom Stockholms län som möjliggör för invånare att låna i hela länet har på nytt tagit fart. Kommungränserna ska inte utgöra ett hinder för att fullt ut nyttja bibliotekens service och tjänsteutbud.
- En allt mer digitaliserad värld där möjligheterna till det fysiska mötet minskar ställer högre krav på biblioteken som en öppen mötesplats för att bryta isolering och minska utanförskap. Informationsområdet ställer höga krav på individen. Bibliotekens roll inom det nya digitaliserade samhället förändras och måste definieras.

Kulturstöd och kulturskola

- Utmaningen för Kulturskolan är att anpassa verksamheten efter ungdomarnas framtida val av fritidsaktiviteter.
- Utmaningen för kulturen är att samspela och samverka med olika aktörer och vara ett alternativ och komplement till övrigt utbud.

Träffpunkten

- Utmaningen för Träffpunkten är att utvärdera den verksamhet som bedrivits och bygga en verksamhet för dagen och för framtiden.

1.7 Prestationer och nyckeltal

Se bilaga "Prestationer och Nyckeltal, Kultur- och fritidsnämnd"

1.8 Uppdrag

Uppdrag	Beskrivning	Status:	Åtgärd	Senaste kommentar
Kommunfullmäktiges program för uppföljning och insyn	KS 2016-09-26, § 92 KF fastställer "kommunfullmäktiges program för uppföljning och insyn" och ger nämnderna i uppdrag att ta fram riktlinjer för uppföljning av upphandlad verksamhet att upprätta årliga uppföljningsplaner. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att samordna detta arbete.	Ej påbörjad		

1.9 Bilagor

Bilaga 1: Bilaga budget 2018, Mallar budgetrapportering, KFN 2017-09-05

Bilaga 2: Bilaga budget 2018, Förslag till avgifter, KFN 2017-09-05

Bilaga 3: Bilaga 1, Avgifter inom Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsområden 2018, KFN 2017-09-05

Bilaga 4: Bilaga 2, Kulturskolans avgifter 2018, KFN 2017-09-05

Bilaga 5: Bilaga 3, Planhyror inom- och utomhusidrott 2018, KFN 2017-09-05

2 Nämnd och administration

2.1 Inledning

Förvaltningschefen har ordet

"Förslaget till budget 2018 med plan 2019-2020 bygger på oförändrad verksamhet. Effekter av den pågående omorganisationen har ej tagits i beaktande.

Förvaltningens organisation med en gemensam stab för kultur- och fritidsnämnd respektive utbildningsnämnd fungerar väl. Genomförda medarbetarundersökningar visar på goda resultat. En omorganisation av Utbildnings- och kulturkontoret och produktionskontoret har förhandlats och beslutats i juni. Den nya organisationen skall börja arbeta 4 september 2017. Syftet med omorganisationen är att skapa en resurseffektiv organisation där samarbete och gränsöverskridande underlättas."

2.2 Mål

Inriktningsmål:

2.2.1 I Danderyd bedriver alla nämnder kostnadseffektiv verksamhet inom sina programområden. Varje nämnd kan redovisa sambandet mellan mål, uppnådda resultat, prestationer och resurser

Ambitioner kommande budgetperiod:

- Förbättra och rationalisera det systematiska kvalitetsarbetet
- Behålla och vidareutveckla kompetenta medarbetare

Styrkor:

- Nämndens totala verksamhet drivs inom budgetram.
- Utbildnings- och kulturkontoret (UKK) arbetar aktivt med att analysera mål och resultat inom såväl kultur- och fritidsnämnden som utbildningsnämnden. Analyserna presenteras under respektive program i båda nämnderna budgetförslag.
- Ett gemensamt kontor för kultur, fritid och utbildning underlättar samarbetet beträffande barn- och ungdomsfrågor.

Svagheter:

- En utmaning är att finna relevanta jämförelsetal med andra kommuner inom samtliga programområden för att få bättre underlag för bedömning av kostnadseffektivitet.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måloppfyllelsen under budgetperioden:

- Skapa effektiva mötesforum och workshops med medarbetare inom och mellan förvaltningar.
- Genomföra studiebesök och öka omvärldsbevakning för att ligga i framkant.

Resultatmål:

2.2.1.1 Medborgarna ger verksamheten goda omdömen.

Nyckeltal	Resultat 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020
Omdöme vad gäller möjligheterna att utöva fritidsintressen, SCB Medborgarundersökning	8,1	8	8	8	8
Informationsindex för webbplats Kultur och fritid	46	95	-	-	-

Förvaltningen föreslår att resultatmålet beträffande informationsindex för webbplats utgår. Förändrat mätningssätt från 2016 gör att jämförbarheten med tidigare års mätningar ej är relevant. Den nya metodiken bygger på självskattning och är allt för osäker.

Resultatmål:

2.2.1.2 Verksamheten bedrivs inom givna budgetramar.

Nyckeltal	Resultat 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020
Nettoutfall som andel av nettobudget (totalt KFN)	102%	100%	100%	100%	100%

Inriktningsmål:

2.2.2 Giffri miljö

Ambitioner kommande budgetperiod:

- Bli en aktiv kravställare.

Svagheter:

- Saknar egen kompetens.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden:

- Kravställning i upphandling.
- Använda rutin för miljöanpassad upphandling.

Resultatmål:

2.2.2.1 (5.4.2 Mprg) Vid upphandling av varor, tjänster och entreprenader ska miljökrav ställas i enlighet med Upphandlingsmyndighetens avancerade nivå.

Nyckeltal	Resultat 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020
Andel upphandlingar där miljökrav ställs i enlighet med Upphandlingsmyndighetens avancerade nivå.	20%	50%	75%	100%	100%

2.3 Ekonomi (budget)

2.3.1 Drift

Verksamhet	Bokslut	Budget	Budgetförslag KS	Budgetförslag nämnd		
	2016	2017	2018	2018	2019	2020
Verksamhetens intäkter	7 837	7 959	0	7 792	7 792	7 792
Verksamhetens kostnader	-12 195	-12 798	0	-12 709	-12 709	-12 709
Nettokostnader	-4 358	-4 839	0	-4 917	-4 917	-4 917

2.3.1.1 Kommentarer till driftsbudget

Kultur- och fritidsnämnden är personalmyndighet för hela utbildnings- och kulturkontoret. Kontorets gemensamma kostnader ligger i detta program. Dessutom budgeteras kostnaderna för kultur- och fritidsnämnden här.

Nettobudget för 2018 innebär en ökning om 1,6 % (78 tkr) jämfört budget för 2017.

- Lönekostnader har beräknats enligt plan samt räknats upp med 2,0 % för avtalsperioden.
- Lokalhyror har beräknats enligt prognos samt räknats upp med 0,7 %.
- Kostnader för fakturerade tjänster enligt internavtal bygger på preliminära beräkningar från kommunledningskontoret.
- Övriga kostnader inom administrationen har justerats utefter utfall 2016. De senaste årens digitalisering har

inneburit lägre kostnader för porto, kopiering och kontorsmaterial. Övriga kostnader för nämnd har justerats upp med avseende på att ny mandatperiodinträder och det kan bli aktuellt med ett större utbyte av läsplattor.

- Intäkterna avser fördelade gemensamma kostnader med utbildningsnämnden.

(tkr)	Budgetförslag 2018	Budget 2017	Bokslut 2016	Budget 2016
Arvoden	530	520	503	511
Internavtal KLK	55	51	46	50
Övriga kostnader	137	91	18	89
Kultur- och fritidsnämnd	722	662	567	650
Lönekostnader	9 363	9 178	9 062	9 095
Lokalhyror	553	549	545	545
Internavtal KLK	1 231	1 496	1 250	1 511
Övriga kostnader	840	912	771	905
Administration	11 987	12 135	11 628	12 056
KFN.s kontorsdel	35 %	35 %		35 %
BUN.s kontorsdel	65 %	65 %		65 %
Kostnader	12 709	12 797	12 195	12 706
Intäkter	7 792	7 959	7 837	7 837
Nettokostnader	-4 917	-4 838	-4 358	-4 869

2.3.2 Investeringar

Verksamhet	Bokslut 2016	Budget 2017	Budgetförslag KS 2016 2018	Budgetförslag nämnd		
				2018	2019	2020
Verksamhetens intäkter	0	0	0	0	0	0
Verksamhetens kostnader	0	0	0	0	0	0
Nettokostnader	0	0	0	0	0	0

Förvaltningen föreslår ingen investeringsbudget för 2018.

2.4 Förslag till budget 2018

Ovanstående budgetförslag utgår ifrån oförändrad omfattning av verksamhet. Konsekvenser av den pågående omorganisationen kan i dagsläget inte fullt ut bedömas.

2.5 Omprioriteringar för att nå nämndens mål

Inga omprioriteringar föreslås.

2.6 Utmaningar inför framtiden

- Den nya ledningsorganisationen innebär en sammanslagning av utbildnings- och kulturkontoret samt produktionskontoret med gemensam chef. Arbetet med den nya organisationen pågår.

3 Anläggningar

3.1 Inledning

Fritidschefen har ordet:

"Budgetförslag 2018 innebär en förstärkning av möjligheterna att uppfylla målet om att förvalta och utveckla anläggningarna. Medel har avsats för en tillkommande tjänst med teknisk kompetens att driva och ansvara för det planerade underhållet och nyinvesteringar.

Nyttjandegraden för samtliga anläggningar är fortsatt hög och någon tendens till avmattning märks inte. Intresset från kommuninvånarna att kunna idrotta och motionera är en prioriterad fråga som kräver fortsatt hög service, bra anläggningar och inte minst resurser om kommuninvånarnas förväntningar ska uppnås. För att tillgodose den ökande idrottsverksamheten och för att hålla en kvalitativt hög nivå på våra idrottsanläggningar, kommer vi att noggrant följa upp en påbörjad kartläggning med syfte att bland annat förtydliga ansvarsförhållandena och strategiarbeten för att underlätta den framtida idrottslokal- och idrottsplatsförsörjningen."

3.2 Mål

Inriktningsmål:

3.2.1 I Danderyd bedriver alla nämnder kostnadseffektiv verksamhet inom sina programområden. Varje nämnd kan redovisa sambandet mellan mål, uppnådda resultat, prestationer och resurser

Ambitioner kommande budgetperiod:

- Kartläggning av ansvarsfrågor och likvärdighet mellan föreningar och anläggningar.
- Fortsatt hög servicenivå och goda omdömen.
- Rutinerna för stängning och låsning av anläggningar och lokaler ses över.
- Uppgradering av våra idrottsplatser.
- Utbyggnad av spontanidrottsanläggningar.

Styrkor:

- Hög servicenivå gentemot allmänhet och föreningsliv.
- Medborgarna ger höga och stabila omdömen över snitt i SCB:s Medborgarundersökning.
- Verksamheten bedrivs inom ram.
- Egen driftpersonal som ansvarar för anläggningarna.

Svagheter:

- Rutinerna för stängning och låsning av anläggningar och lokaler.
- För mycket "lapptäcken" på rund av bristande helhetstänk. Idrottsanläggningarna har utvecklats allt eftersom och består idag av många mindre byggnader som från tid till annan byggts ut och byggts om. Detta gör att anläggningarna kräver betydande insatser såväl personella som ekonomiska för skötsel och underhåll.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måloppfyllelsen under budgetperioden:

- Se över rutinerna för stängning och låsning.
- Se över rutinerna för cuper och extern uthyrning.
- Uppföljning och framtagande av investerings- och handlingsplaner utifrån gjorda analyser.

Resultatmål:

3.2.1.1 Verksamheten tillhandahåller aktiviteter/tjänster som är välbesökta/efterfrågade.

Nyckeltal	Resultat 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020
Badtillfällen inomhus, antal/inv	3,4	3,5	3,5	3,5	3,5

Resultatmål:

3.2.1.2 Medborgarna ger verksamheten goda omdömen.

Nyckeltal	Resultat 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020
Genomsnitt för granskning avseende helhetsintrycket för inomhusbad	-	-	3,5	-	3,5
SCB:s Nöjd-Medborgar-Index avseende idrotts- och motionsanläggningar	71	68	68	68	68

Mätning av helhetsintryck görs enligt plan vartannat år.

Resultat NMI för deltagande kommuner våren 2016 var 60 varför 68 bedöms som en tillfredsställande nivå. Nästa mätning hösten 2017.

Resultatmål:

3.2.1.3 Verksamheten bedrivs inom givna budgetramar.

Nyckeltal	Resultat 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020
Nettoutfall, andel av nettobudget	110%	100%	100%	100%	100%

Inriktningsmål:

3.2.2 Danderyds kommun förvaltar och utvecklar anläggningar och byggnader så att önskad funktion vidmakthålls över tiden.

Ambitioner kommande budgetperiod:

- Stärka upp organisationen med anläggningsteknisk kunskap.
- Fortsätta arbetet med att ta fram väl fungerande underhållsplaner.
- Fortsatt underhåll av anläggningarna med fokus på ishallarnas status.

Styrkor:

- I SCB:s Medborgarundersökning får skötsel och underhåll höga och stabila omdömen över snitt.
- Engagerad idrottsplatspersonal som genom sin närvaro tidigt åtgärdar/anmäler brister som uppstår.
- Få inställda föreningsarrangemang på grund av anläggningarnas skötsel.
- Elrevision sker vart 4:e år via Elektriska nämndens besiktningsingenjörer.

Svagheter:

- Långsiktiga planer för anläggningarnas utveckling och underhåll.
- Några äldre lokaler såsom vaktmästeriet på Danderydsvallen, curlingbyggnaden på Stockhagen samt Ösbybadet kräver mycket underhåll.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra målpåfyllelsen under budgetperioden:

- Budgetera för och stärka upp organisationen genom tillsättande av en anläggningschefstjänst från och med 2018.
- Yttre underhåll av ishallarnas fasader.
- Om- och nybyggnationer av servicebyggnader på Stockhagens IP, Enebybergs IP samt Danderydsvallen.
- Renovering av Ösbystugan.

Resultatmål:

3.2.2.1 Medborgarna är nöjda med skötsel och underhåll av kommunens idrotts- och motionsanläggningar.

Nyckeltal	Resultat 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020
Omdöme vad gäller belysning i kommunens motionsspår, SCB Medborgarundersökning	7,2	7	7	7	7

Nyckeltal	Resultat 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020
Omdöme vad gäller utrustning och skötsel, SCB Medborgarundersökning	7,2	7	7	7	7

7 är en god målnivå. Resultat för deltagande kommuner våren 2016 var 6,2 för motionsspår och 6,3 för skötsel. Nästa mätning hösten 2017.

Resultatmål:

3.2.2.2 Prioriterade åtgärder i den årliga underhållsplanen genomförs.

Nyckeltal	Resultat 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020
Andel genomförda åtgärdspunkter	85%	100%	100%	100%	100%

Inriktningsmål:

3.2.3 Hög tillgänglighet till kommunens idrottsanläggningar samt fritids- och grönområden inbjuder till spontana aktiviteter och främjar god hälsa.

Ambitioner kommande budgetperiod:

- Främja insatser för spontanidrott.
- Ökad tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning.
- Se över äldres möjligheter att besöka anläggningarna.
- Förbättra parkeringssituationen runt anläggningarna.

Styrkor:

- Förutsättningarna för att kunna idrotta och motionera i kommunen är mycket goda. Servicen avseende kommunala och föreningsdrivna anläggningar, sjöisar, strandbad, motions- och ridspår samt ett mycket aktivt föreningsliv i kombination med att nya anläggningar byggs gör att kommuninnevanarnas möjlighet att främja god hälsa är mycket bra.
- Enligt SCB:s Medborgarundersökningen våren 2016 får möjligheten att utöva fritidsintressen ett högt betyg av invånarna, totalt 8,1 av 10 möjliga (snitt 7,3)

Svagheter:

- Mörbybadet är i behov av total renovering och det kommer därför att byggas nytt bad.
- Undermåliga parkeringsmöjligheter både kvantitativt och säkerhetsmässigt.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden:

- Utbyggnad av spontanidrottsplatser.
- Delta i planeringsarbetet med att ta fram ett för föreningslivet attraktivt förslag beträffande sporthallar i Enebyberg och Kevinge. Se budget Föreningsstöd!
- Översyn av alla våra idrottsanläggningars tillgänglighetsanpassning.
- Involvera Tekniska kontoret för översyn över trafik- och parkeringssituation.

Resultatmål:

3.2.3.1 Öka antalet tillgängliga platser för spontan idrott och motion.

Nyckeltal	Resultat 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020
Göra ett utomhusbad tillgängligt för personer med funktionsnedsättningar	Nej	Ja	-	-	-
Främja flickors möjlighet till spontan idrott och motion.	Delvis	Ja	Ja	Ja	Ja

Inriktningsmål:

3.2.4 Frisk luft

Ambitioner kommande budgetperiod:

- Fortsätta omställningen för att bli fossilbränsleoberoende.
- Arbeta vidare med och utveckla möjligheten att utfasa fossilbränsle drivna arbetsfordon alternativt möjligheten att använda biodiesel (HVO), biogas eller el.

Styrkor:

- Ett flertal åtgärder för energieffektivisering har vidtagit beträffande ishallarnas kylkompressor t ex byte av kompressor på Danderydsvallen och hela kylanläggningen i Enebyberg.
- De nya ispisterna i ishallarna innebär lägre energiåtgång.

Svagheter:

- Svårigheter att mäta effekterna av gjorda energieffektiviseringar.
- Då föreningarna installerar uppvärmda konstgräsplaner kommer det vara svårt att uppnå mål om minskad energianvändning.
- Anläggningarnas arbetsfordon nyttjas mellan 5 och 10 år varför utfasning av de som är fossilbränsle drivna kan ta tid.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden:

- En oljepanna på Stockhagen kommer att ersättas 2018 i samband med investeringen av en ny servicebyggnad.
- Utreda om förutsättningar finns för att avveckla oljepannan på Enebybergs IP och om möjligt installera bergvärmepump.
- Utbildning för personal i energieffektiv anläggningsdrift.
- Fortsätta och utveckla samarbete med tekniska kontoret bl a använda totalmetodikmetoden (Belok) för att få så många lönsamma energieffektiviseringsåtgärder som möjligt.

Resultatmål:

3.2.4.1 (1.1.2 Mprg) Energianvändningen ska årligen minska minst med tre procent.

Nyckeltal	Resultat 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020
Antal kWh	4 189 437	3 921 946	3 804 287	3 690 159	3 579 454

Målnivåer sattes hösten 2016 med utgångspunkt utfall 2015 om 4 043 243 kWh.

Resultatmål:

3.2.4.2 (1.2 Mprg) Verksamheten är fossilbränsleoberoende år 2020.

Nyckeltal	Resultat 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020
Volym (liter) använd olja, diesel och bensin	-	29 463	22 101	14 616	14 616

Volymen avser inköp av olja och diesel för uppvärmning (Stocksunds IP och Enebybergs IP) samt diesel och bensin som drivmedel för transportbilar, traktorer, ismaskiner och trädgårdsmaskiner. Påfyllning och byte av motorolja och liknande inkluderas ej. Målnivå 2017 är satt lika med 2015. Målnivåerna sänks 2018 och 2019 då oljepannan på Stockhagens IP ska ersättas under 2017 samt förhoppningsvis en lösning skall finnas för pannan på Enebybergs IP 2019. Då osäkerheten är stor i vilken takt arbetsmaskiner kan ersättas med miljövänligare alternativ kvarstår målnivån 2020 på 2019 års nivå.

Inriktningsmål:

3.2.5 Friskt vatten

Ambitioner kommande budgetperiod:

- Följa utvecklingen beträffande nya gödningsmetoder för att finna miljövänliga alternativ.

Styrkor:

- Jordanalyser görs för optimal användning av konstgödsel på naturgräsplaner. Sålunda används ej mer gödning än vad gräset behöver för att växa och bli slitstarkt.
- Vattenprover tas varje år vid sex stycken sjö- och strandbad.

Svagheter:

- Svårt att minska befintliga gödningsmängder då mindre gödning av naturgräsplaner gör gräset mindre slitstarkt och antalet nyttjandetimmar som kan erbjudas blir lägre.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra målpuffyllelsen under budgetperioden:

- Miljöstyrning i nyttjanderättsavtal.
- Stimulera föreningsdrivna anläggningar att i större utsträckning köpa in miljövänliga produkter.

Resultatmål:

3.2.5.1 (2.1.2 Mprg) Minska användningen av konstgödsel

Nyckeltal	Resultat 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020
Användning av konstgödsel (kg)	-		3 500	3 500	3 500

Användningen av konstgödsel optimeras i förhållande till fotbollsplanernas jordkvalitet samt behov av slitstyrka. Slitstyrkan är avhängig säsongslängd samt nyttjande. Genom jordprover och gödselscheman undviks övergödning. Det viktiga är att grässets rötter hinner ta upp gödningen oavsett om konst- eller naturgödsel används. Förvaltningen håller sig kontinuerligt informerad om utvecklingen, men ser i dagsläget inte något bättre alternativ till den gödning man har om ca 3 500 kg per år. Varför målnivån har satts till detta.

Resultatmål:

3.2.5.2 (2.2.4 Mprg) Vattenkvaliteten vid kommunens sjöar och strandbad ska förbättras

Nyckeltal	Resultat 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020
Andel badvattenprover vid badplatser med tjänlig kvalitet	93,3%	100%	100%	100%	100%

Förvaltningen tar endast prover och har liten möjlighet att påverka vattenkvalitén.

Inriktningsmål:

3.2.6 Biologisk mångfald

Ambitioner kommande budgetperiod:

- Skötsel och gallring ska främja artrikedom och ske i samverkan med kommunens ekologiska kompetens.
- Grönstruktur ska vara med i process, projektering och mallar för anläggningsarbeten.

Svagheter:

- Förvaltningen saknar egen kompetens inom området.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra målpuffyllelsen under budgetperioden:

- Upprätta rutin för samverkan med tekniska kontoret.
- Använda lista på bra växtval vid plantering.

Resultatmål:

3.2.6.1 (3.1.2, 3.2 Mprg) Drift av grönstruktur och vattenområden ska stärka biologisk mångfald och främja rekreativa kvaliteter

Inriktningsmål:

3.2.7 God bebyggd miljö

Ambitioner kommande budgetperiod:

- Samverka med tekniska kontoret.
- Samverka med föreningar som nyttjar anläggningarna.

Styrkor:

- Matavfall sorteras.
- Elektronik sorteras och körs till återvinningsanläggning.

Svagheter:

- Plast, metall, papper och kartong sorteras ej.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måloppfyllelsen under budgetperioden:

- I samverkan med tekniska kontorets projektledare för källsortering inventera behovet på anläggningarna och vidta nödvändiga åtgärder.

Resultatmål:

3.2.7.1 (4.3.2 Mprg) *Idrottsanläggningarna ska sortera sitt avfall.*

Nyckeltal	Resultat 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020
Andel idrottsanläggningar av fem som sorterar sitt avfall	-	20%	60%	100%	-

Nytt resultatmål från 2017.

Inriktningsmål:

3.2.8 Gifrfri miljö

Ambitioner kommande budgetperiod:

- Vid skötsel av anläggningar ska användning av kemikalier så långt som möjligt fasas ut eller bytas ut till mer miljövänliga alternativ.

Styrkor:

- Få kemikalier som inte är miljövänliga.

Svagheter:

- Förvaltningen är inte tillräckligt aktiv när det gäller att stötta föreningsdrivna anläggningar att i miljötank.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måloppfyllelsen under budgetperioden:

- Inventera och upprätta handlingsplan för en giftfri miljö.
- Miljöstyrning i nyttjanderätts- och driftavtal.

Resultatmål:

3.2.8.1 (5.2.1, 5.2.2 Mprg) *Användning av bekämpningsmedel ska minimeras och bästa miljövänliga alternativ ska användas*

Nyckeltal	Resultat 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020
Användning av bekämpningsmedel (liter)	-	-	-	-	-
Andel anläggningar som har handlingsplan för giftfri miljö	-	0%	100%	-	-

I samband med budget 2017 konstaterade förvaltningen att ca 6 liter bekämpningsmedel av typen Round Up hade använts för ogräsbekämpning på vissa gångbanor inom anläggningarna. Denna användning kommer att ersättas av den mer miljövänligare trädgårdsättikan samt mekanisk ogräsborttagning. Användningen av bekämpningsmedel är ej av väsentlig karaktär och förvaltningen föreslår att resultatmålet utgår från och med 2018.

3.3 Ekonomi (budget)

3.3.1 Drift

Verksamhet	Bokslut 2016	Budget 2017	Budgetförslag KS 2018	Budgetförslag nämnd		
				2018	2019	2020
Verksamhetens intäkter	2 805	2 476	0	2 501	2 501	2 501
Verksamhetens kostnader	-32 486	-30 067	0	-31 264	-31 990	-32 950
Nettokostnader	-29 681	-27 591	0	-28 763	-29 489	-30 449

3.3.1.1 Kommentarer till driftsbudget

Nettobudget för 2018 innebär en ökning om 2,4 % (672 tkr) jämfört budget för 2017.

- Lönekostnader har beräknats enligt plan samt räknats upp med 2,0 % för avtalsperioden. 2018 års lönekostnader inkluderar 760 tkr för en tillkommande tjänst som anläggningschef. Se kommentar nedan.
- Kapitalkostnader är beräknade efter liggande investeringsplan, internränta 1,75 % samt prognos beträffande aktiveringstidpunkter. Kapitalkostnadsbeloppet 2017 låg på en högre nivå eftersom det inkluderade en nedskrivning av isbadden i Enebybergs ishall om 1 428 tkr.
- Från och med budget 2017 ingår tillkommande nätavgifter för uppvärmda konstgräsplaner på Djursholms IP om 300 tkr.
- Entreprenadkostnad för inomhusbad är uppräknad 2,0 %. Avtalet är indexreglerat med hälften vardera enligt konsumentprisindex och arbetskostnadsindex. Se kommentar nedan.
- Kostnader för fakturerade tjänster enligt internavtal bygger på preliminära beräkningar från kommunledningskontoret. Tillägg om 30 tkr har gjort avseende internt upphandlingsstöd som som ännu inte fördelats.
- Planerat underhåll om 500 tkr överförs till investeringsbudgeten.
- Övriga kostnader har räknats upp med 2,0 % samt tillförts 850 tkr med anledning av tillkommande kostnader i samband med genomgång av befintliga och upprättande av nya nyttjanderätts- och driftavtal.
- Intäkter har räknats upp med 1,0 %.
- Externa intäkter har minskat sedan 2016 till följd av att normalsäsongen förlängts i ishallarna. Detta som en del i avtalet om övertagande av ishallsöverbyggnader.
- Interna intäkter har ökat sedan 2016 avseende gymnasieskolornas nyttjande av idrottsanläggningar. Kostnaden betalas av utbildningsnämnden.

(tkr)	Budgetförslag 2018	Budget 2017	Bokslut 2016	Budget 2016
Externa intäkter	2 178	2 156	2 585	2 644
Interna intäkter	323	320	220	218
Intäkter	2 501	2 476	2 805	2 862
Lönekostnader	8 277	7 370	7 011	7 452
Kapitalkostnader	7 123	7 488	8 471	6 454
Bränsle/energi/VA	4 593	4 503	4 283	4 525
Byggunderhåll IP	220	720	1 905	1 720
Entreprenad bad	5 702	5 590	5 446	5 480
Internavtal KLK	243	230	191	230
Övriga kostnader	5 106	4 166	5 179	4 030
Kostnader	31 264	30 067	32 486	29 891
Nettokostnader	-28 763	-27 591	-29 681	-27 029

3.3.2 Investeringar

Verksamhet	Bokslut	Budget	Budgetförslag KS 2016	Budgetförslag nämnd		
	2016	2017	2018	2018	2019	2020
Verksamhetens intäkter	0	0	0	0	0	0
Verksamhetens kostnader	-10 570	-21 816	0	-12 000	-22 760	-3 230
Nettokostnader	-10 570	-21 816	0	-12 000	-22 760	-3 230

Förvaltningens förslag till investeringsbudget 2018 för anläggningar uppgår till 12 000 tusen kronor och omfattar investeringsprojekt enligt specifikation i bilaga. Budgetförslaget omfattar nedanstående huvudsakliga investeringsområden:

Servicebyggnad Stockhagens IP

Projektet har startat med samråd och möten med arkitekt. Ursprunglig projektbudget uppgick till 10 000 tusen kronor. I samband med reviderad budget 2017 tog nämnden beslut om att omdisponera 3 200 tusen kronor för att under 2017 kunna nyttja för brådskande investeringsåtgärder i kylmaskinerier i Enebybergs ishall. Med anledning av detta inkluderar investeringsbudget 2018 ett tillägg på motsvarande belopp för projektets slutförande. Kapitalkostnad för projektet beräknas i snitt till 500 tusen kronor årligen med genomsnittlig avskrivningstid 30 år och internränta 1,75 procent.

2018: drift: 295 tkr, investering 3 200 (+ 6 800) tkr

Servicebyggnad Danderydsvallen

Den huslänga som inkluderar vaktmästeri kommer att rivras och ersättas med nya omklädningsrum.

Investeringskostnaden beräknas till 300 tusen kronor 2018 avseende projektering och 9 000 tusen kronor 2019 avseende byggnation. Kapitalkostnad beräknas i snitt till 15 respektive 460 tusen kronor årligen med genomsnittlig avskrivningstid 30 år och internränta 1,75 procent.

2018: drift 2 tkr, investering 300 tkr

2019: drift 152 tkr, investering 9 000 tkr

Fortsatta investeringsåtgärder ishallarna

Ishallarna har eftersatt underhåll vad gäller målning av fasaderna. Investeringskostnaderna för de båda ishallarna beräknas till 2 700 tusen kronor och kapitalkostnaden till 180 tusen kronor årligen med avskrivningstid 20 år och internränta 1,75 procent.

Fortsatta förbättringar av ismiljön genom ny sarg och plexiglas i Stockhagens ishall samt ny sarg och galler på Danderydsvallens uterink. Total investeringskostnad beräknas till 2 300 och kapitalkostnaden till 190 tusen kronor årligen med avskrivningstid 15 år och internränta 1,75 procent.

2018: drift: 125 tkr, investering 5 000 tkr

Planerat investeringsunderhåll

Kommunens anläggningar har utvecklats allt eftersom och består idag av många mindre byggnader som från tid till annan byggts ut och byggts om. Detta gör att anläggningarna tarvar betydande insatser såväl personella som ekonomiska för skötsel och underhåll.

2018-2020: Årligt investeringsbelopp om 2 000 tusen kronor.

Maskininköp IP

Avser huvudsakligen inköp av ismaskin för utomhusbruk på Stockhagens idrottsplats. Kapitalkostnad beräknas i snitt till 210 tusen kronor årligen med genomsnittlig avskrivningstid 8 år och internränta 1,75 procent.

2018: drift: 20 tkr, investering 1 500 tkr

3.4 Förslag till budget 2018

Budget 2018 innebär utöver uppräknings nedanstående förändrade resursbehov jämfört 2017:

Tillkommande tjänst anläggningschef

Förvaltningen saknar resurser i form av tid och teknisk kompetens för att driva en långsiktig investerings- och underhållsplanering för kommunens idrottsanläggningar. Situationen är inte hållbar och frågan måste lösas. Förvaltningen

har i dagsläget inte svar på inom vilken kommunal förvaltning en sådan dedicerad kompetens bör ha sin organisatoriska tillhörighet för att på bästa sätt kunna genomföra sitt uppdrag. Denna fråga bör lösas i samråd med tekniska kontoret som har såväl teknisk kompetens som organisation för att hantera denna typ av frågeställningar. Förvaltningen föreslår inom ram att 760 tusen kronor avsätts för inrättande av en ny tjänst.

2018: drift 760 tkr

Planerat underhåll

I samband med budget 2017 överfördes del (1 000 tkr) av anläggningarnas underhållsbudget om 1 720 tusen kronor från driftbudget till investeringsbudget. Resterande 720 tusen kronor bedömdes avse löpande underhåll och felavhjälpande reparationer. Osäkerheten var stor.

Idrottsanläggningarna är i behov av betydande underhåll vilket bland annat framkom vid en statusbesiktning som extern konsult gjorde av ishallarna i december 2016. Rapporterna konstaterade att det föreligger underhållsbehov inom samtliga områden såväl bygg som installationer och mark. Med anledning av detta önskar förvaltningen överföra ytterligare 500 tusen kronor från drift- till investeringsbudget.

2018: drift -500 tkr

Utökad föreningsdrift

Pågående genomgången av befintliga och tillkommande drifts- och nyttjanderättsavtal för att säkra likvärdighet mellan föreningar.

2018: drift 850 tkr

Driftavtal Mörby- och Vasabadet

Kultur- och fritidsnämnden är beställare av badtjänster och entreprenören hyr baden direkt av tekniska kontoret. Nuvarande driftavtal för badtjänster med Medley AB är förlängt och går ut 2018-06-30. Hur ett förnyat driftavtal kan komma att påverkas av Mörbybadets aktuella skick samt frågan om nybyggnation är inte känt.

2018: drift X tkr

3.5 Omprioriteringar för att nå nämndens mål

Inga omprioriteringar föreslås.

3.6 Utmaningar inför framtiden

Analys av omvärld och den egna verksamheten

- Utmaningen för anläggningarna är att klara utökningen av befintliga men också nya verksamheter. Aktiviteter och deltagartillfällen ökar vilket ställer krav på såväl öppethållande som underhåll.
- Fortsatt kontinuerligt underhåll samt nya investeringar är en ekonomisk utmaning och en förutsättning för att även i framtiden kunna leverera den höga service som kommuninvånarna förväntar sig. Kommunens anläggningar har utvecklats allt eftersom och består idag av många mindre byggnader som från tid till annan byggts ut och byggts om. Detta gör att anläggningarna tarvar betydande insatser såväl personella som ekonomiska för skötsel och underhåll.
- Kommunstyrelsen har 2016-11-28 § 137 godkänt start-PM för nytt badhus. Det innebär att utredning kring ägande, upphandlings- och markupplåtelseform samt framtagande av detaljplan kommer ske under 2017. Hela processen innan ett nytt badhus står på plats uppskattas till 4-5 år. Hur detta ekonomiskt kommer att påverka kultur- och fritidsnämnden som beställare av badtjänster är i detta tidiga skeende ej känt.
- Under hösten 2016 startade ett samverkansprojekt i Stockholms län med syfte att kunna erbjuda barn och unga ett bredare och bättre utbud av aktiviteter särskilt avseende mindre/smälare och ytkrävande idrotter, särskilt anpassade anläggningar för funktionsnedsatta och publika arenor med specifika tävlingskrav.
- Skapa och erbjuda Danderyds kommuninvånare ett varierat och bra utbud av fler spontanidrottsanläggningar.

Inför planperioden 2019-2020 står nämnden inför nedanstående uppgifter som bedöms medföra ekonomiska konsekvenser:

Servicebyggnad Enebybergs IP

Utbyggnad för komplettering, utvidgning och renovering av omklädningsrum och personalutrymmen.

Investeringskostnad för projektering om 300 tusen kronor ligger i budget 2017. Beloppet kommer att begäras för ombudgetering till 2018. Förslag till investeringsbudget 2019 inkluderar 9 000 tusen kronor avseende byggnation. Kapitalkostnad beräknas i snitt till 460 tusen kronor årligen med genomsnittlig avskrivningstid 30 år och internränta 1,75 procent.

2019: drift 40 tkr, investering 9 000 tkr

Utveckling av idrottsplatsen vid Danderyds gymnasium

I gällande översiktsplan för Danderyds kommun anges området runt Danderyds gymnasium som bebyggelseområde. Kommunstyrelsen har beslutat om att ett programarbete för området ska påbörjas. Syftet är att utreda hur området kan nyttjas och utvecklas för att möta framtida behov av bland annat utbildningsverksamhet, idrott och fritidsverksamhet samt eventuella bostäder. Beroende på vad planprogrammet kommer fram till ska kommande arbete preciseras i en eller flera detaljplaner. När ett planprogram finns godkänt, preliminärt hösten 2018, kan detaljplanearbetet startas.

Förvaltningen bevakar frågan ur ett idrotts- och fritidsperspektiv och är angelägen om att möjligheten till plats för mer idrotts- och fritidsanläggningar ska utredas. I anslutning till gymnasiet finns idag idrottsplats, fotbollsplan, tennisanläggning, curlinghall m.m varav vissa har tillkommit med stöd av tillfälliga bygglov.

2019: drift X tkr, investering X tkr

Ny hyresmodell

Införande av ett nytt hyressystem i kommunen där KFN föreslås ansvara för alla idrottssalar och hallar kommer att få stora konsekvenser för KFN. Innebärandes bland annat överföring av budgetmedel och tillsättande av personalresurser såsom vaktmästare dag- och kvällstid.

2019: drift X tkr, investering X tkr

4 Föreningsstöd

4.1 Inledning

Fritidschefen har ordet:

"Budgetförslag 2018 innebär fortsatt goda möjligheter att stötta föreningslivet. Föreningsbidraget räknas generellt upp med två procent, samt inkluderar tillkommande 460 tkr för att kunna garantera de gängse bidragsnivåerna för sammankomster och deltagartillfällen. Medel avsätts även för införande av ett bättre system för lokalbokningar och föreningsbidrag.

I förslag till plan för 2019-2020 ser förvaltningen att förutsättningarna för inomhusidrotterna kommer att förbättras avsevärt med ett beslut om sporthall i Kevinge. I föreliggande förslag har inte tillkommande driftkostnader beaktats, men förvaltningen utgår ifrån att kultur- och fritidsnämnden kommer att erhålla full kompensation."

4.2 Mål

Inriktningsmål:

4.2.1 I Danderyd bedriver alla nämnder kostnadseffektiv verksamhet inom sina programområden. Varje nämnd kan redovisa sambandet mellan mål, uppnådda resultat, prestationer och resurser

Ambitioner kommande budgetperiod:

- Fortsatt hög nyttjandegrad av inomhuslokalerna.
- Följa hur RF:s online påverkar nuvarande regler samt granskning.
- Förenkla rutiner för uthyrning av lokaler samt utbetalning av föreningsbidrag.

Styrkor:

- Högt nyttjande av sporthallarna.
- Ett aktivt föreningsliv.
- Goda omdömen vad gäller öppethållande i kommunens idrotts- och motionsanläggningar.
- Verksamheten drivs inom ram. Föreningsbidragen följer fullmäktiges beslut och är inte kostnadsdrivande.

Svagheter:

- Svårt för nya idrotter att få tider i inomhushallarna.
- Nuvarande rutiner avseende fakturering av halltider.
- Avsaknad av ett enhetligt låssystem för kommunens idrottshallar.
- Brist på enhetliga principer för hallutnyttjande, uthyrning, bokning och kostnadsstyrning inom kommunens förvaltningar (kultur och fritid, skola, tekniska kontoret).

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måloppfyllelsen under budgetperioden:

- Delta i planeringsarbetet med att ta fram ett för föreningslivet attraktivt förslag beträffande sporthallar i Enebyberg och Kevinge.
- Se över om tillsynen av inomhuslokalerna går att förändra.
- Införa ett nytt boknings- och bidragssystem.
- Arbeta för att införa enhetligt låssystem t ex R-card på alla idrottslokaler.
- Genomföra en lokalutredning i syfte att kartlägga uthyrningsansvar (underhåll, reparationer, städning mm).

Resultatmål:

4.2.1.1 Verksamheten tillhandahåller aktiviteter/tjänster som är välbesökta/efterfrågade.

Nyckeltal	Resultat 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020
Nyttjandegrad i sporthallar, andel bokade timmar	92%	90%	90%	90%	90%

Resultatmål:

4.2.1.2 Medborgarna ger verksamheten goda omdömen.

Nyckeltal	Resultat 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020
Omdöme vad gäller öppettider vid kommunens idrotts- och motionsanläggningar, SCB Medborgarundersökning	7,7	7,2	7,2	7,2	7,2

7,2 är ett bra värde. Snitt för deltagande kommuner våren 2016 var 6,2. Nästa mätning sker hösten 2017.

Resultatmål:

4.2.1.3 Verksamheten bedrivs inom givna budgetramar.

Nyckeltal	Resultat 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020
Nettoutfall, andel av nettobudget.	99%	100%	100%	100%	100%

Inriktningsmål:

4.2.2 Danderyds kommun har bidragsregler som är utformade för att främja breddverksamhet för ungdomar så att de uppmuntras att under hela sin tonårstid delta i idrott och motion

Ambitioner kommande budgetperiod:

- Säkerställa att breddverksamheten inte missgynnas i förhållande till elitsatsningar.
- Förbättra förutsättningarna för fritidsaktiviteter för ungdomar med funktionsnedsättning.
- Dialog med föreningslivet i form av interna och externa resurser avseende frågor som behandlar värderingar inom idrotten.
- Involvera föreningslivet i Ungt Fokus nätverk.

Styrkor:

- Enligt statistik från Riksidrottsförbundet 2016 är antal sammankomster och deltagartillfällen högre än snitt för länet.
- Hög aktivitetsnivå bekräftas av Livsstilsstudien 2016 där 77 procent (2014: 76 %) i åk 9 uppger att de ofta eller ibland deltar i ledarledda aktiviteter/träningar. Motsvarande siffra för gymnasiet år 2 är 65 procent (2014: 65 %).
- Dubbelt bidrag för deltagare 13-16 år.
- Lokal- och hyresbidrag till föreningar som har "egna" anläggningar.

Svagheter:

- Bristande teknik och manuell hantering gör nuvarande bidragssystem oflexibelt.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden:

- Bistå föreningar att utveckla verksamheten utifrån SISU:s "Bättre IF".
- Att införa nytt boknings- och bidragssystem som förenklar samt möjliggör att utveckla och göra förändringar i bidragssystemet.

Resultatmål:

4.2.2.1 Aktivitetsutbudet för personer med funktionsnedsättningar i kommunen och närområdet ska öka.

Nyckeltal	Resultat 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020
Föreningar med regelbundna aktiviteter, antal	5	6	6	6	6
Antal evenemang i samverkan med andra aktörer/kommuner	9	8	10	10	10

Målnivåer beträffande föreningar med regelbundna aktiviteter har sänkts från 8 till 6 för perioden 2018 - 2020.

Förvaltningen kan i delårsbokslut konstatera att målnivåerna ligger på en mycket hög nivå, då kommuner ofta behöver samarbeta för att få tillräckligt stort underlag för den här målgruppen.

Resultatmål:

4.2.2.2 Antalet deltagartillfällen ska minst följa befolkningsutvecklingen.

Nyckeltal	Resultat 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020
Deltagartillfällen 13-16 år, andel av totala antalet deltagartillfällen 7-20 år	32,6%	28%	30%	30%	31%
Antal deltagartillfällen 7-20 år/inv 7-20 år	65,2	60	60	60	60

Resultatmål:

4.2.2.3 Förvaltningen ska främja en aktiv dialog mellan beslutsfattare och föreningsliv.

Nyckeltal	Resultat 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020
Antal möten	0	2	2	2	2

4.3 Ekonomi (budget)

4.3.1 Drift

Verksamhet	Bokslut 2016	Budget 2017	Budgetförslag KS 2018	Budgetförslag nämnd		
				2018	2019	2020
Verksamhetens intäkter	2 031	1 990	0	2 010	2 010	2 010
Verksamhetens kostnader	-17 309	-18 054	0	-18 248	-18 186	-18 297
Nettokostnader	-15 278	-16 064	0	-16 238	-16 176	-16 287

4.3.1.1 Kommentarer till driftsbudget

Nettobudget för 2018 innebär en ökning om 1,1 % (174 tkr) jämfört reviderad budget för 2017.

- Kontant föreningsstöd har räknats upp 2,0 %. Avgår jämfört 2017 engångsstöd om 475 tkr avseende Danderyds fotbollshall. Tillkommer 460 tkr i aktivitetsstöd för att fortsättningsvis kunna hålla bidraget på en nivå om 5 kr per deltagartillfälle. Se kommentar nedan.
- Hyror för lokaler har beräknats enligt prognos samt räknats upp med 0,7 %. Slutlig hyra för det ombyggda Djursholms ridhus har fastställts. Jämfört tidigare plan för 2018 blev hyran till följd av minskad internränta 760 tkr lägre.
- Kapitalkostnader är beräknade efter liggande investeringsplan, internränta 1,75 % samt prognos beträffande aktiveringstidpunkter.
- Övriga kostnader har räknats upp med 2,0 % samt tillförts 100 tkr för drift av nytt systemstöd avseende bokningar och föreningsbidrag. Pensionsavgång under våren 2018 kommer att innebära kostnader för överlämnande samt support vid införande av systemstöd. Tillägg för detta har gjorts med 150 tkr.
- Avgifter avseende plan- och hallhyror ligger oförändrade då en större genomgång gjordes inför 2017. Se särskild bilaga.

(tkr)	Budgetförslag 2018	Budget 2017	Bokslut 2016	Budget 2016
Externa intäkter	2 010	1 453	1 418	1 340
Interna intäkter		537	613	537

(tkr)	Budgetförslag 2018	Budget 2017	Bokslut 2016	Budget 2016
Intäkter	2 010	1 990	2 031	1 877
Kontant föreningsstöd	5 958	5 865	5 475	5 485
Stimulansbidrag fritid för funktionsnedsatta	100	100	136	100
Driftbidrag Kvarnparksbadet	270	265	290	260
Hyror hallar, gymnastikslar, ridhus, scoutstuga	10 554	10 647	10 195	10 367
Kapitalkostnader	120	201	197	194
Övriga kostnader inomhuslokaler	1 246	976	1 016	876
Kostnader	18 248	18 054	17 309	17 282
Nettokostnader	-16 238	-16 064	-15 278	-15 405

4.3.2 Investeringar

Verksamhet	Bokslut 2016	Budget 2017	Budgetförslag KS 2016 2018	Budgetförslag nämnd		
				2018	2019	2020
Verksamhetens intäkter	0	0	0	0	0	0
Verksamhetens kostnader	0	-200	0	-200	-100	-100
Nettokostnader	0	-200	0	-200	-100	-100

Förvaltningens förslag till investeringsbudget 2018 för föreningsstöd uppgår till 200 tusen kronor och omfattar nedanstående projekt:

Inventarieinköp inomhusidrott inklusive systemstöd

Kompletterings- och ersättningsinventarier i de hallar som förvaltningen hyr.

Kapitalkostnad beräknas till 45 tusen kronor årligen med avskrivningstid 5 år och internränta 1,75 procent.

2018: drift 5 tkr, investering 200 tkr

4.4 Förslag till budget 2018

Budget 2018 innebär utöver uppräknings nedanstående förändrade resursbehov jämfört 2017:

Aktivitetsstöd

Danderyds ungdomar och idrottsföreningar är mycket aktiva. Underlag för utbetalning 2016 visade en betydande ökning av antal bidragsberättigade sammankomster (4 %) och deltagartillfällen (9 %). Särskilt stor var ökningen i åldersgruppen 13-16 år (19 %) där man erhåller dubbelt bidrag för deltagartillfällen. Detta medförde att ersättning per deltagartillfälle fick sänkas i samband med utbetalning hösten 2016. Sänkningen motsvarade cirka 340 tusen kronor.

Befolkningsprognosen 2017 visar att de bidragsberättigade åldersgrupperna jämfört 2016 kommer att öka till och med 2018 med ytterligare 2 procent för 7-20 år och 10 procent för 13-16 år. Detta motsvarar tillkommande kostnader om 120 tusen kronor vid oförändrade aktivitetsnivåer.

För att hålla ersättning per deltagartillfälle på en oförändrad nivå jämfört 2015 om 5 kronor behöver kultur- och fritidsnämndens ram enligt prognos ett tillägg om 460 tusen kronor för 2018 samt för 2019-2020 ytterligare 80 respektive 100 tusen kronor.

2018: drift 460 tkr, investering 0 tkr

2019: drift 80 tkr, investering 0 tkr

2020: drift 100 tkr, investering 0 tkr

Boknings- och bidragssystem inom kultur- och fritid

I dagsläget hanteras lokalbokningar och utbetalningar av bidrag manuellt. Detta innebär ökad arbetstid, risk för felaktigheter samt dålig tillgång till statistik. Danderyds kommun är i behov av systemstöd. I avvaktan på nytt system via SKL-samarbete samt i och med pensionsavgång våren 2018 är läget kritiskt och systemstöd behöver skaffas snarast.

2018: drift 100 tkr, investering X tkr

Elektroniska låssystem på kommunens sport- och gymnastiksal

Kultur- och fritidsnämnden hyr sport- och gymnastiksal direkt av tekniska kontoret och indirekt via skolorna. Idag finns ett flertal olika låssystem (nyckel, kort, kod) dessa kan även bestå av en kombination av de olika slagen. Hanteringen är komplex och tidsödande i samband med uthyrning till föreningslivet och risken för felaktigheter och missförstånd är betydande. Då förvaltningens fritidskonsulent går i pension våren 2018 har frågan blivit än mer akut.

Förvaltningen kommer att arbeta aktivt med tekniska kontoret för att påskynda processen av införande av enhetliga låssystem. I dagsläget saknas kunskap om i vilken mån dessa investeringar kommer att påverka hyresnivåer och övriga kostnader.

2018: drift X tkr, investering 0 tkr

4.5 Omprioriteringar för att nå nämndens mål

Inga omprioriteringar föreslås.

4.6 Utmaningar inför framtiden

Analys av omvärld och den egna verksamheten

- Det finns inget som tyder på att föreningsverksamheten kommer att minska utan förvaltningen förväntar sig en fortsatt hög nivå avseende de aktiviteterna som föreningslivet erbjuder.
- Nuvarande storlek på föreningsbidraget känns angeläget att behålla som en lägsta nivå.
- Ta fram en investeringsplan för lös utrustning och material till idrottshallar.
- Att i enlighet med RF:s riktlinjer "ifrån triangel till rektangel" tillsammans med kommunens föreningar arbeta för att skapa möjligheter och behålla våra barn, ungdomar, vuxna och årsrika inom fritids- och idrottssektorn. *"Så många som möjligt, så länge som möjligt, så bra som möjligt!"*

Inför planperioden 2019-2020 står nämnden inför nedanstående uppgifter som bedöms medför ekonomiska konsekvenser:

Boknings- och bidragssystem inom kultur och fritid

Tillsammans med SKL har Göteborg, Malmö och Umeå tagit fram en kravspecifikation för ett boknings- och bidragssystem som kommer att utgöra grund för en upphandling där resultatet är en gemensam molntjänst med ett utbud av e-bokningstjänster. Upphandlingen görs tillsammans med de cirka 200 kommuner som anslutit sig till projektet. Projektet har försenats och möjlig systemanslutning beräknas först till 2020.

Ekonomi beträffande köp och drift av systemet är i dagsläget okänt. Rimligt att det blir någon form av koppling till kommunstorlek. Diskuteras en gemensam organisation för systemförvaltning.

2019: drift 0 tkr, investering 0 tkr

2020: drift X tkr, investering X tkr

Sporthall vid Brageskolan, Enebyberg

Fastighetsnämnden beslutade 2015-12-17 att dels godkänna en förstudie avseende Brageskolan, dels hemställa hos kommunstyrelsen att ge fastighetsnämnden uppdrag att genomföra programarbete för nedgrävd fullstor sporthall. Kultur- och fritidsnämnden har 2016-01-21 yttrat sig över förslag till ny detaljplan gällande idrottshall för Brageskolan. Ett ökat bostadsbyggande i Enebyberg gör det ur fritidssynpunkt angeläget att Brageskolans nuvarande gymnastiksal ersätts med fullstor hall. Markförhållandena har visat sig utgöra försvårande omständigheter och projektets omfattning påverkas av detta. Föreligger i nuläget ansökan om bygglov för tillbyggnad av gymnastiksal.

Beroende på omfattning kan projektet komma att innebära tillkommande hyres- och driftkostnader för nämnden. Tidplan osäker.

2019: drift 0 tkr, investering 0 tkr

2020: drift X tkr, investering X tkr

Sporthall vid Kevingskolan, Danderyd

Fullstor sporthall planeras vid Kevingskolan.

Projektet kommer att innebära tillkommande hyres- och driftkostnader för nämnden. Tidplan osäker.

2019: drift 0 tkr, investering 0 tkr

2020: drift 0 tkr, investering 0 tkr

5 Fritidsgårdar och Ungt Fokus

5.1 Inledning

Fritidschefen har ordet:

"Budgetförslag 2018 innebär fortsättningsvis att gårdarna i samverkan med ungdomar eller andra aktörer kommer att kunna söka centrala medel för aktiviteter och projekt. Denna möjlighet kommer att stärka ungdomarnas inflytande över sin fritid, främja elevdemokrati och skapa ett bättre programutbud. Sammantaget bedömer förvaltningen att detta ger goda förutsättningar för en starkt måluppfyllelse.

Förslag till plan 2018-2019 innebär ett fortsatt arbete kring sociala medier, integration, elevdemokrati och mot droger med centrala projektmedel som bas.

Fritidsgårdarna fortsätter att jobba aktivt med att ligga i framkant! Vi ser en oro i att kommunens ungdomar är stressade och ser där ett behov som fritidsgårdarna kan vara med att fylla. Ett viktigt område i framtiden är att jobba med omvärldsbevakning samt ett intensifierat samarbete med andra kommuner. Integration kommer att vara ett arbetsområde där fritidsgårdarna är en nyckelfaktor. Genom positiva möten och upplevelser skapar fritidsgårdar sammanhang."

5.2 Mål

Inriktningsmål:

5.2.1 I Danderyd bedriver alla nämnder kostnadseffektiv verksamhet inom sina programområden. Varje nämnd kan redovisa sambandet mellan mål, uppnådda resultat, prestationer och resurser

Ambitioner kommande budgetperiod:

- Att fler ungdomar hittar till fritidsgårdarna och nyttjar fritidsledarnas kunskap.
- Vara ett nav och bollplank i ungdomsfrågor med externa och interna parter.
- Öka besökarnas betyg av helhetsintrycket för verksamheten.
- Arbeta aktivt med skola, besök och marknadsföring.
- Förstärka samarbetet med privata aktörer och föreningar i kommunen.

Styrkor:

- Kompetent och erfaren personal.
- Ett starkt nätverk tillsammans med övriga kommuner i Stockholms län.
- Gott samarbete med flera av kommunens skolor.
- Enligt undersökningen "Markör" 2017 säger en ökad andel elever i årskurs 8 att de brukar besöka fritidsgårdarna.
- Goda omdömen i egna enkäter.
- Verksamheten bedrivs inom ram.

Svagheter:

- Avsaknad av timpersonal med specialkompetens till exempel musik och idrott.
- Målet beträffande andel besökande i årskurs 8 uppnås ej.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden:

- Omvärldsbevakning mot nya marknadsföringsplattformar.
- Fortbildning inom ANDT-området.
- Arbeta aktivt med integration av nyanlända.

Resultatmål:

5.2.1.1 Verksamheten tillhandahåller aktiviteter/tjänster som är välbesökta/efterfrågade.

Nyckeltal	Resultat 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020
Andel elever i årskurs 8 som brukar besöka fritidsgårdarna eftermiddagar	18%	35%	35%	35%	35%

Nyckeltal	Resultat 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020
Andelen elever i årskurs 8 som brukar besöka fritidsgårdar kvällar	7%	15%	15%	15%	15%
Andel elever i årskurs 8 som brukar besöka fritidsgårdarna helger	6%	15%	15%	15%	15%
Antal externa aktörer som anlitar fritidsgårdarna för utbildning (ANDT, nätetik, relationskompetens)	4	2	3	3	3

Resultatmål:

5.2.1.2 *Medborgarna ger verksamheten goda omdömen.*

Nyckeltal	Resultat 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020
Genomsnitt för granskning avseende helhetsintrycket av verksamheten	3,4	3,5	3,5	3,5	3,5
Jag känner mig välkommen till fritidsgårdarna i Danderyd, stämmer bra (%), Pilen-åk 8	65%	74%	74%	74%	74%

Resultatmål:

5.2.1.3 *Verksamheten bedrivs inom givna budgetramar.*

Nyckeltal	Resultat 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020
Nettoutfall, andel av nettobudget	98%	100%	100%	100%	100%

Inriktningsmål:

5.2.2 Danderyds fritidsgårdar är attraktiva mötesplatser, för ungdomar i åldern 12-18 år, med fokus på hälsa, delaktighet och tillgänglighet.

Ambitioner kommande budgetperiod:

- Fler flickor och nya underrepresenterade grupper ska hitta till gårdarna.
- Hitta nya kanaler för att göra ungdomars röster hörda i aktuella samhällsfrågor som berör dem.
- Att möta de barn och ungdomar som inte åker bort på semestern.
- Integrationsanpassa verksamhet och personal.

Styrkor:

- Unik kunskap om vad ungdomar gör och vilka behov de har.
- Flexibilitet i arbetsgrupp och arbetsätt som möjliggör att snabbt kunna bemöta ungdomstrender och nya ungdomsnormer.
- HBTQ certifierad verksamhet.
- Kunskapen om hur och vilka sociala medier ungdomar använder är mycket god.

Svagheter:

- Avsaknaden av en mötesplats/fritidsgård i anslutning till Mörbyskolan.
- En slimmad personalgrupp gör att besök och samarbete med skolor och lokala föreningar inte kan fortgå i den utsträckning som fritidsgårdarna önskar.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden:

- Genom centralt projektmedel förbättra programutbudet och öka ungdomarnas möjligheter att påverka programinnehållet.
- Ett större delaktighetsprojekt per gård.
- Speciell satsning på kvällar och helger.
- Att skapa två nya stora ungdomsevenemang i samarbete med Kulturen.

Resultatmål:

5.2.2.1 *Fritidsgårdarna ska samverka med andra aktörer för att öka ungdomars delaktighet och hälsa.*

Nyckeltal	Resultat 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020
Pågående projekt under året, antal	10	11	12	12	12

Resultatmål:

5.2.2.2 *Vi ska arbeta främjande för att få in underrepresenterade grupperna i verksamhet.*

Nyckeltal	Resultat 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020
Pågående projekt under året, antal	3	2	3	3	3

Inriktningsmål:

5.2.3 **Genom förebyggande insatser minskar ANDT-användningen (alkohol, narkotika, dopning, tobak) bland kommunens ungdomar.**

Styrkor:

- En lång tradition av välfungerande tvärssektoriell samverkan mellan ungdomsaktörer under strukturerade former
- Återkommande livsstilsundersökningar sedan 2004.
- Goda möjligheter att delta då skolor och föräldraföreningar har informationsträffar och att sprida information via deras informationssystem.
- Ett påbörjat samarbete med idrottsföreningar i form av fortbildningsseminarier och erfarenhetsutbyten med fokus på förebyggande insatser.
- Samarbete gällande utvärderade metoder och vidareutbildning med nationella organ, främst länsstyrelsen och Centrum för alkohol- och drogupplysning. Därtill finns ett nätverk för samarbete mellan Roslagskommunerna.
- Livsstilsrådgivning för individer och grupper är väl utvecklat av socialkontoret.
- I Danderyd används flera av de skilda metoder som rekommenderas för olika aktörer i arbete med ANDT.
- Nå ut med Ungt Fokus information och föreläsningar avseende ANDT frågor till föräldrar, skolor och andra samarbetspartners.

Svagheter:

- Täckningsgrad, omfattning och kvalitet kan förbättras för de metoder som används.
- Användning av sociala medier, film och alternativa kommunikationsvägar är underutvecklad.
- Strukturerat samarbete med årskurs 4-6 saknas.
- Det är tveksamt om planerade åtgärderna kommer att kunna utföras inom ramen för en tjänst på 50 procent.
- Ungdomarna själva involveras för lite i arbetet mot droger.
- Det saknas kunskap om huruvida ANDT-undervisning i skolorna sker enligt evidens och beprövad erfarenhet.

Planerade åtgärder för att förbättra måluppfyllelse:

- Förbättra metoderna för att kommunicera och samarbeta med viktiga målgrupper som föräldrar, skolpersonal, föräldraföreningar och idrottsföreningar.
- Undersöka behovet av förstärkt kvalitetssäkring av ANDT-undervisning i skolan.
- Förenkla för relevanta aktörer att skapa eller förbättra ANDT-policys.
- Fortsätta följa utvecklingen och fortbilda personal inom kunskapsområdet, inte minst vad gäller cannabis.
- Utveckla metoderna mot snusning.

Resultatmål:

5.2.3.1 Alkoholförtäringen i årskurs nio ska minska.

Nyckeltal	Resultat 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020
Storkonsumenter, andel	14%	-	10%	-	-
Dricker inte alkohol, andel	55%	-	60%	-	-
Debutålder, medelvärde	14,6	-	15	-	-

Målnivå för 2020 föreslås ej. Förvaltningen avvaktar styrgruppens genomgång och revidering av mål och målnivåer.

Resultatmål:

5.2.3.2 Tobaksanvändningen i årskurs nio ska minska.

Nyckeltal	Resultat 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020
Använder inte tobak, andel	87%	-	90%	-	-
Debutålder, medelvärde	14,3	-	14,8	-	-
Röker dagligen eller ibland, andel	10%	-	7%	-	-

Målnivå för 2020 föreslås ej. Förvaltningen avvaktar styrgruppens genomgång och revidering av mål och målnivåer.

Resultatmål:

5.2.3.3 Narkotikaanvändningen i gymnasiets år två ska minska.

Nyckeltal	Resultat 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020
Inte alls använt narkotika, andel	65%	-	77%	-	-
Använt hasch/marijuana 11 gånger eller fler, andel	37%	-	23%	-	-

Målnivå för 2020 föreslås ej. Förvaltningen avvaktar styrgruppens genomgång och revidering av mål och målnivåer.

Resultatmål:

5.2.3.4 Fler vuxna ute på gatorna.

Nyckeltal	Resultat 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020
Genomsnittligt antal föräldravandrare per gång	7	9	10	10	10

Inriktningsmål:

5.2.4 Giffri miljö

Ambitioner kommande budgetperiod:

- Öka andelen ekologiska livsmedel.

Styrkor:

Svagheter:

- Kan i dagsläget inte följa upp andelen ekologiska livsmedel.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra målpuffyllelsen under budgetperioden:

- Krav på att leverantörer kan rapportera andel ekologiska livsmedel.

Resultatmål:

5.2.4.1 (5.5.2 Mprg) Fritidsgårdarna ska sträva efter att minst 50 % av de livsmedel som köps in ska vara ekologiska.

Nyckeltal	Resultat 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020
Andel inköpta ekologiska livsmedel	-	20%	30%	50%	-

Målet utgår 2020.

5.3 Ekonomi (budget)

5.3.1 Drift

Verksamhet	Bokslut 2016	Budget 2017	Budgetförslag KS 2018	Budgetförslag nämnd		
				2018	2019	2020
Verksamhetens intäkter	522	514	0	519	519	519
Verksamhetens kostnader	-8 588	-8 602	0	-8 733	-8 755	-8 780
Nettokostnader	-8 066	-8 088	0	-8 214	-8 236	-8 261

5.3.1.1 Kommentarer till driftsbudget

Nettobudget för 2018 innebär en ökning om 1,6 % (126 tkr) jämfört budget 2017.

- Lönekostnader har beräknats enligt plan samt räknats upp med 2,0 % för avtalsperioden.
- Lokalhyror har räknats upp med 0,7 %.
- Kapitalkostnader är beräknade efter liggande investeringsplan, internränta 1,75 % samt prognos beträffande aktiveringstidpunkter.
- Kostnader för fakturerade tjänster enligt internavtal bygger på preliminära beräkningar från kommunledningskontoret.
- Övriga kostnader inkluderandes ungt fokus, internavtal samt projektstöd har räknats upp med 2,0 %.
- Intäkter har i snitt räknats upp med 1,0 %. Merparten av intäkterna avser huvudsakligen caféverksamhet som bygger på självkostnad.

(tkr)	Budgetförslag 2018	Budget 2017	Bokslut 2016	Budget 2016
Externa intäkter	414	410	416	471
Interna intäkter	105	104	106	102
Intäkter	519	514	522	573
Lönekostnader	5 320	5 216	5 204	5 419
Lokalhyror	1 707	1 696	1 684	1 684
Kapitalkostnader	27	44	33	41
Övriga kostnader, Ungt Fokus	210	210	124	210
Internavtal KLK	160	167	160	150
Centralt projektstöd	200	200	169	200
Övriga kostnader	1 109	1 069	1 214	1 061
Kostnader	8 733	8 602	8 588	8 765

(tkr)	Budgetförslag 2018	Budget 2017	Bokslut 2016	Budget 2016
Nettokostnader	-8 214	-8 088	-8 066	-8 192

5.3.2 Investeringar

Verksamhet	Bokslut 2016	Budget 2017	Budgetförslag KS 2016 2018	Budgetförslag nämnd		
				2018	2019	2020
Verksamhetens intäkter	0	0	0	0	0	0
Verksamhetens kostnader	64	0	0	-100	-150	0
Nettokostnader	64	0	0	-100	-150	0

Förvaltningens förslag till investeringsbudget 2018 för fritidsgårdarna uppgår till 100 tusen kronor och avser ersättningsinventarier. Därefter föreslås 150 tusen kronor för 2019 och 0 tusen kronor 2020 för samma ändamål.

5.4 Förslag till budget 2018

Enligt plan och ordinarie omfattning. Se rubrik ovan "*Kommentarer till driftsbudget*".

5.5 Omprioriteringar för att nå nämndens mål

Inga omprioriteringar föreslås.

5.6 Utmaningar inför framtiden

Analys av omvärld och den egna verksamheten

- Fritidsgårdarna kommer även i fortsättningen att betyda mycket för ungdomssituationen i Danderyd. Alla ungdomar kommer inte att besöka verksamheten men för många ger fritidsgårdarnas främjande arbete en bra balans i vardagen. Livsstilsstudien påvisar att våra ungdomar blir alltmer stressade. Här kan fritidsgårdarna spela en avgörande roll som ett andningshål utan betygs- och prestationskrav.
- **Integration** - Att bemöta de nyanlända genom fritidsgårdarnas utbud och kunnig personal. Fritidsgårdarna kommer att vara en nyckelfaktor i att skapa förståelse och integration. I kranskommunerna är det tydligt att det senaste årets våg av nyanlända förändrar behovet och nyttjandet av fritidsgårdarna.
- **Ungdoms empowerment** - Äldre elever som med stöttning från gårdarna ordnar aktiviteter för yngre besökare har visat sig vara en stor framgångsfaktor som gårdarna kommer att jobba vidare med. Ungdomarnas möjlighet att påverka programinnehållet är ytterligare en viktig faktor för att ungdomarna ska trivas på gården.
- **Normfokus** - Att jobba med allas lika värde och vara en plats där ungdomar möter en miljö som inte bygger på fördomar utan där en kille får vara lugn och en tjej får ta plats.
- **Kreativt utbud** - Ungdomar av i dag är oerhört kreativa och nyfikna på nya trender och tendenser i samhället. För att bemöta detta måste ungdomsverksamheten hänga med i de nya trenderna (3D-skrivare, vloggare, prod, film, med mera) för att ge fler förutsättningar.

Under planperioden 2019-2020 står nämnden inför nedanstående uppgifter som bedöms medföra ekonomiska konsekvenser:

Nyanlända/ensamkommande flyktingungdomar

Fritidsgårdarna kommer att bli en nyckelfaktor tillsammans med skolan i att aklimatisera de nyanlända i vår kommun. Behovet av utbildning och fortbildning för fritidsledarna finns. Andra kommuner har ökat personaltätheten under kvällarna samt haft mer öppet under sommarperioden.

I dagsläget råder osäkerhet beträffande utvecklingen.

2019: drift X tkr, investering X tkr

2020: drift X tkr, investering X tkr

Ungdomarnas plats i nya Mörby centrum

Ungdomarna är en självklar del i Mörby centrum och Danderyds fritidsgårdar är en lika självklar del ur ett

ungdomsperspektiv. Det är angeläget att utforma det nya Mörby centrum så att det blir en plats där ungdomar känner sig hemma, kan mötas och vara delaktiga i olika arrangemang.

Förvaltningen samarbetar över kommungränsen för att ta vara på de erfarenheter som finns när det gäller att skapa attraktiva, trygga och välfungerande centrummiljöer för ungdomar. Den regionala samverkansorganisationen; Kunskapscentrum för fritidsledarskap (KC) ger möjlighet till såväl brett som djupt erfarenhetsutbyte.

2019: drift X tkr, investering X tkr

2020: drift X tkr, investering X tkr

6 Bibliotek

6.1 Inledning

Kultur- och bibliotekschefen har ordet:

"Budgetförslag 2018 möjliggör en fortsatt god bas för biblioteksverksamheten i Danderyd. Fyra bibliotek, bra mediasamling och kunnig personal skapar en stabil grund för en god utveckling. Ett viktigt styrdokument är den nyligen antagna "Biblioteksplan för Danderyds kommun 2016 - 2020". För en stärkt måluppfyllelse kommer uppdraget även fortsättningsvis att ligga på barn och ungdomars lärande och läsutveckling samt att öka antalet aktiviteter för äldre och personer med funktionsnedsättningar.

Under 2018 bedömer förvaltningen att ambitionsnivåerna som uttrycks i resultatmålen kan uppnås. Budgeten innebär en strävan att öka bibliotekets roll som kulturell mötesplats. Detta är i linje med att bibliotekets funktion som mötesplats kommer att bli allt viktigare, då biblioteket ofta är en av få öppna platser som inte kräver medlemskap eller inträde.

Förslag till plan 2019-2020 är osäker då lokaler för bibliotek och kultur i det nya Mörby centrum skall förverkligas. Arbetet är i full gång och kommer att innebära en positiv utveckling för Danderyd."

6.2 Mål

Inriktningsmål:

6.2.1 I Danderyd bedriver alla nämnder kostnadseffektiv verksamhet inom sina programområden. Varje nämnd kan redovisa sambandet mellan mål, uppnådda resultat, prestationer och resurser

Ambitioner kommande budgetperiod:

- Ett utökat samarbete inom den nya förvaltningen "Bildnings och omsorgsförvaltningen" och med kommunens övriga förvaltningar i syfte att nå synergieffekter och arbeta mer kostnadseffektivt.
- Utnyttja webben för ökad tillgänglighet och möjlighet till självservice. Det virtuella biblioteket är på gång!
- Samarbeten med andra kommuner (t.ex. upphandling) fortsätter och utvecklas i syfte att nå ekonomiska och verksamhetsmässiga samordningsvinster.
- Utveckla samarbetet med förskolor och skolor samt med organisationer som arbetar med äldre.
- Planering har startat och arbetet prioriteras för den framtida verksamheten i Mörby centrum.

Styrkor:

- Välbesökt och väl nyttjad verksamhet.
- Decentraliserad verksamhet i fyra kommundelar.
- Medborgarna ger verksamheten höga och stabila omdömen över snitt i SCB:s Medborgarenkät.
- Tre välfungerande vänföreningar.
- Kunnig, engagerad och lojal personal som är lätt att rekrytera.
- Ett tillåtande arbetsklimat.
- Verksamheten bedrivs inom givna budgetramar.

Svagheter:

- I och med att biblioteket består av fyra enheter är det personalkrävande och svårigheter kan uppstå med bemanningen av det generösa öppethållandet.
- Bibliotekslokalerna har olika ägare och förvaltare vilket innebär att problem med lokalerna kan vara svåra att lösa.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden:

- Arbete med förankring av mål hos personalen och medverkan i att definiera aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse.
- Utbildning och utvecklingsprogram för personalen för att skapa helhetstänkande.
- Biblioteket förbättrar sin synlighet och service på webben.
- Studiebesök till bibliotek i syfte att hitta idéer inför skapandet av det nya biblioteket i Mörby centrum
- Samarbetsområden identifieras med målet att öka gränsöverskridande samverkan i det nya Mörby centrum.

Resultatmål:

6.2.1.1 Verksamheten tillhandahåller aktiviteter/tjänster som är välbesökta/efterfrågade.

Nyckeltal	Resultat 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020
Fysiska besök, antal/inv	8	8,8	9	10	10
Total utlåning/inv	5,5	6,2	6,7	6,8	6,8

Antalet besökande kommer att öka avsevärt när det nya biblioteket i Mörby centrum öppnar.

Resultatmål:

6.2.1.2 Medborgarna ger verksamheten goda omdömen.

Nyckeltal	Resultat 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020
SCB:s Nöjd-Medborgar-Index avseende biblioteksverksamhet	8,2	8,3	8,5	8,5	8,7

Det nya biblioteket förväntas öppna tredje kvartalet 2019 och bidra till ökad kundnöjdhet.

Resultatmål:

6.2.1.3 Verksamheten bedrivs inom givna budgetramar.

Nyckeltal	Resultat 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020
Den genomsnittliga användningen av självservice (utlåning via bokautomat)	46%	60%	70%	70%	70%
Nettoutfall, andel av nettobudget	100%	100%	100%	100%	100%

Inriktningsmål:

6.2.2 Danderyds bibliotek är levande centra och arenor för kultur, information, kunskap och möten mellan människor.

Ambitioner kommande budgetperiod:

- Ökad tillgänglighet genom utökade öppettider och fysiskt tillgängliga lokaler.
- Webbverktyget Arena utnyttjas optimalt för virtuell tillgänglighet.
- Barn, unga, äldre och personer med någon form av funktionsnedsättning erbjuds medier och aktiviteter som är anpassade för dessa målgrupper.
- Biblioteken rustar sig för att möta behoven hos en ökad mångkulturell befolkning, samarbetet med välkomstcentrat utvecklas.
- Dialogen med brukarna avseende verksamheten ökar och hittar nya former.
- Antalet läsfrämjande aktiviteter bibehålls.
- Biblioteken arbetar för att tillgodose den ökade efterfrågan av studieplatser.
- Biblioteken utvecklas som levande centra för kultur genom olika typer av kulturarrangemang.
- Tillsammans med utbildningsnämnden uppdateras styrdokument för skolbiblioteken.
- Att skapa ett väl fungerande, synligt och vackert bibliotek för framtiden i Mörby centrum.
- Ett utvecklingsarbete startar med samtliga medarbetare i syfte att möta kraven i framtidens bibliotek.

Styrkor:

- Biblioteket har lyckats med de senaste årens läsfrämjande aktiviteter.
- Fyra fysiska bibliotek som är väl förankrade i sina kommunalar.
- Inredningen i biblioteken är flexibel.
- Starkt stöd från föreningsliv och vänföreningar.

- Biblioteken är välkända och viktiga mötesplatser för kommuninvånarna.
- Välutbildad personal som har god kunskap om Danderyds kommun.

Svagheter:

- Dagens placering av Mörby bibliotek.
- Avsaknad av vänförening i Mörby.
- Svårigheter att nå ut med och marknadsföra utbudet.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra målluppfyllelsen under budgetperioden:

- Bibliotekets öppettider i Mörby ska ytterligare utökas.
- MerÖppet skall införas i Enebyberg.
- Webbportalen Arena, har ett medborgarfokus och gör biblioteken mer lättillgängliga.
- Marknadsföringen av biblioteken ökas genom den nya webben och genom sociala medier
- Samarbete med Information Danderyd med flera utvecklas.
- Aktivt arbete i planeringen av bibliotekets och kulturens plats i nya Mörby centrum.

Resultatmål:

6.2.2.1 *Utbudet av aktiviteter och tjänster riktade till äldre och personer med funktionsnedsättningar ska öka.*

Nyckeltal	Resultat 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020
Aktiviteter för personer med funktionsnedsättningar, antal/år	4	12	15	15	15
Aktiviteter för seniorer, antal/år	16	15	20	20	20

Resultatmål:

6.2.2.2 *Biblioteken främjar barns och ungdomars lärande genom samarbete och nya arbetsformer.*

Nyckeltal	Resultat 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020
Läsfrämjande aktiviteter, antal/år	537	400	400	400	400

Resultatmål:

6.2.2.3 *Den fysiska och virtuella tillgängligheten ska öka.*

Nyckeltal	Resultat 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020
Öppethållande huvudbibliotek, tim/v	47	52	57	62	62
Webbesök på startsidan, antal/år			50 000	60 000	75 000

Första halvåret 2017 efter det att Arena invigts oktober 2016 har visat 21000 besök motsvarande ett snitt på 116 per dag.

Resultatmål:

6.2.2.4 *Biblioteken ska främja mångfald.*

Nyckeltal	Resultat 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020
Antal aktiviteter	16	7	10	15	15

Inriktningsmål:

6.2.3 Biologisk mångfald

Ambitioner kommande budgetperiod:

- Fortsätta stötta kommunens miljöarbete genom att sprida kunskap och information till allmänheten.
- Samverka med övriga förvaltningar och klimat- och energirådgivningen.

Styrkor:

- Verksamhetsidén för biblioteken bygger på främjande av hållbar resursanvändning i lokalsamhället. En tryckt bok kan återanvändas/utlånas cirka 70 tillfällen innan den måste kasseras på grund av slitage.
- Biblioteken erbjuder även e-medier som kan lånas ut i oändlighet.
- Biblioteket är ett offentligt neutralt rum där det är lätt att nå ut med information till allmänheten.

Svagheter:

- Biblioteket själv råder endast i begränsad omfattning över möjligheter till återvinning, energibesparing (el, värme etc.)

Vilka åtgärder planeras för att förbättra målopfyllelsen under budgetperioden:

- Erbjud biblioteket som en plats för kommunens verksamheter och ideella organisationer att sprida kunskap om miljöarbete genom föredrag och utställningar.
- Presentera böcker som behandlar aktuella miljöfrågor på "specialhylla".
- Arrangera föredrag på tema kring hållbar resursanvändning.
- Temabokkassar för barn som lånas ut till förskolor.
- Fortsätta låna ut energimätare.
- Möjlighet att låna elcykel på Djurshoms bibliotek

Resultatmål:

6.2.3.1 (3.3,1.1 Mprg) Biblioteken ska stärka allmänhetens kunskap och medvetenhet så att målen om frisk luft, friskt vatten, biologisk mångfald samt god bebyggd miljö kan uppnås.

Nyckeltal	Resultat 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020
Antal offentliga aktiviteter i bibliotekets regi	17	15	20	20	20

6.3 Ekonomi (budget)

6.3.1 Drift

Verksamhet	Bokslut	Budget	Budgetförslag KS	Budgetförslag nämnd		
	2016	2017	2018	2018	2019	2020
Verksamhetens intäkter	2 047	1 965	0	2 000	2 000	2 000
Verksamhetens kostnader	-14 861	-15 029	0	-15 182	-15 201	-15 146
Nettokostnader	-12 814	-13 064	0	-13 182	-13 201	-13 146

6.3.1.1 Kommentarer till driftsbudget

Nettobudget för 2018 innebär en ökning om 0,9 % (118 tkr) jämfört budget för 2017.

- Lönekostnader har beräknats enligt plan samt räknats upp med 2,0 % för avtalsperioden.
- Lokalhyror har räknats upp med 0,7 %. Jämfört budget 2017 ligger kostnaderna på en lägre nivå beroende på lägre fördelad hyra i Mörby centrum.
- Kapitalkostnader är beräknade efter liggande investeringsplan, internränta 1,75 % samt prognos beträffande aktiveringstidpunkter.
- Mediebudget har räknats upp med 2,0 % samt fått ett tillägg om 100 tkr för att möjliggöra inköp på fler språk.

- Kostnader för fakturerade tjänster enligt internavtal bygger på preliminära beräkningar från kommunledningskontoret Tillägg om 20 tkr har gjorts avseende internt upphandlingsstöd som ännu inte fördelats.
- Övriga kostnader har räknats upp med 2,0 %.
- Externa intäkter har inte räknats upp. Biblioteken har ingen ambition att höja sina avgifter då man bedömer att detta riskerar att få en negativ effekt på nyttjandet av bibliotekens tjänster.
- Interna tjänster avser vidarefakturerad personalkostnad för skolbibliotekarier och har räknats upp med 2,0 %.

(tkr)	Budgetförslag 2018	Budget 2017	Bokslut 2016	Budget 2016
Externa intäkter	217	217	306	222
Interna intäkter	1 783	1 748	1 741	1 732
Intäkter	2 000	1 965	2 047	1 954
Lönekostnader	7 972	7 816	7 489	7 582
Lokalhyror	2 670	2 829	2 812	2 754
Kapitalkostnader	449	471	446	465
Medieinköp	1 248	1 126	1 132	1 126
Kulturaktiviteter	185	180	143	180
Internavtal KLK	805	791	783	770
Övriga kostnader	1 854	1 816	2 056	1 873
Kostnader	15 183	15 029	14 861	14 750
Nettokostnader	-13 183	-13 064	-12 814	-12 796

6.3.2 Investeringar

Verksamhet	Bokslut 2016	Budget 2017	Budgetförslag KS 2016 2018	Budgetförslag nämnd		
				2018	2019	2020
Verksamhetens intäkter	0	0	0	0	0	0
Verksamhetens kostnader	-496	-555	0	-300	-200	-150
Nettokostnader	-496	-555	0	-300	-200	-150

Förvaltningens förslag till investeringsbudget 2018 för biblioteken uppgår till 300 tusen kronor och avser nedanstående projekt:

Inventarier bibliotek inkl biblioteket i Enebyberg.

Beräknad investeringskostnad 300 tusen kronor och kapitalkostnad 65 tusen kronor årligen med avskrivningstid 5 år och internränta 1,75 procent.

2017: drift 5 tkr, investering 300 tkr

2019: Förslaget har inte tagit hänsyn till investeringsbehov för det nya biblioteket i Mörby centrum. Förvaltningen förutsätter att samtliga investeringskostnader i form av inredning etc som är förknippade med det nya biblioteket till sin helhet ingår i kommunens projekt för utvecklingen av Mörby centrum.

Fortsatt investeringsbudget behövs för de 3 övriga biblioteken om 200 tusen kronor 2019 och 150 tusen kronor 2020.

6.4 Förslag till budget 2018

Budget 2018 innebär utöver uppräknningar nedanstående förändrade resursbehov jämfört 2017.

Inköp av medier på modersmål för nyanlända

Under hösten 2017 förväntas 185 nyanlända att tas emot och bo i Danderyd. Av länsstyrelsen anvisade personer till Danderyd kommer under de kommande åren att fortsätta. Dessa medborgares behov av medieutbud måste tillgodoses. Förvaltningen har föreslagit att mediebudgeten tillförs ett extra anslag om 100 tusen kronor för 2018 och framåt.

2018: drift 100 tkr, investering 0 tkr

6.5 Omprioriteringar för att nå nämndens mål

Inga omprioriteringar föreslås.

6.6 Utmaningar inför framtiden

Analys av omvärld och den egna verksamheten

"I regeringens uppdrag till Kungliga biblioteket att skriva en nationell biblioteksstrategi ingår som en del att göra en fördjupad omvärldsanalys. Syftet är att belysa de utmaningar och möjligheter som biblioteksområdet står inför. En analys ska göras av bibliotekens möjligheter att uppfylla kraven i bibliotekslagen och därmed ge alla tillgång till kultur, kunskap och information för att främja det demokratiska samhällets utveckling. Det allmänna biblioteksväsendet ska underlätta kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning, biblioteken ska också främja förmågan till urval, kritisk analys och källkritik och vara en arena för det demokratiska samtalet. Den tekniska omställningen, stora samhällsförändringar och förändrat medialt beteende ställer nya och fler krav på biblioteken och bibliotekarieyrket." (Källa: Kungliga Biblioteket)

- Antalet bemannade bibliotek i Sverige minskar. I Danderyd finns en stark medvetenhet om de små bibliotekens betydelse som informations-, upplevelse- och mötesplatser för medborgarna.
- Antalet fysiska besök fortsätter att minska i landet (-3%) samtidigt som besök via webben ökar. Danderyd behåller en hög och stabil besöksnivå.
- Litteraturintresset ökar och ges stort utrymme i såväl radio, TV som tidningar och magasin. Bokutgivningen är stor och distribution sker via många konkurrerande kanaler. Den totala utlåningen på biblioteken i Danderyd ligger på en stabil nivå med en svag minskning. Utlåningen av e-böcker ökar nu efter att den nya webbsidan gjort tjänsten mer tillgänglig. Ljudböcker efterfrågas alltmer.
- De nyanlända använder sig till stor del av bibliotekets tjänster. Litteratur på modersmålen måste införskaffas och en diskussion föras om vilka tjänster som biblioteket kan erbjuda utöver de traditionella bibliotekstjänsterna.
- Det nya biblioteket i Mörby centrum kommer på ett nytt sätt att möta medborgarnas behov. Det påverkar de ekonomiska förutsättningarna med bland annat ökade lokalkostnader samt svårigheter att med befintliga personalresurser möta köpcentrets krav på öppethållande. Ytterligare utmaning blir att finna bra sätt och lösningar för hur biblioteket och kommunens kontaktcentra ska arbeta verksamhetsmässigt och fysiskt nära i det nya Mörby centrum.
- Skapandet av ett gemensamt biblioteksdatasystem inom Stockholms län som möjliggör för invånare att låna i hela länet har på nytt tagit fart. Kommungränserna ska inte utgöra ett hinder för att fullt ut nyttja bibliotekens service och tjänsteutbud.
- En allt mer digitaliserad värld där möjligheterna till det fysiska mötet minskar ställer högre krav på biblioteken som en öppen mötesplats för att bryta isolering och minska utanförskap. Informationssamhället ställer höga krav på individen. Bibliotekens roll inom det nya digitaliserade samhället förändras och måste definieras.

Under planperioden 2019-2020 står nämnden inför nedanstående uppgifter som bedöms medföra ekonomiska konsekvenser:

Biblioteksverksamhet i nya Mörby centrum

Kontoret står inför uppgiften att i det nya Mörby centrum skapa ett nytt attraktivt bibliotek som kan möta medborgarnas behov i framtiden. Det nya biblioteket kommer att påverka de ekonomiska förutsättningarna med bland annat ökade lokalkostnader samt svårigheter att med befintliga personalresurser möta köpcentrets krav på öppethållande. Ytterligare utmaning blir att finna bra sätt och lösningar för hur biblioteket och kommunens kontaktcentra ska kunna arbeta verksamhetsmässigt och fysiskt nära i de nya lokalerna.

Inflyttning beräknas under sista kvartalet 2019. Kontoret utgår ifrån att kommande drift- och investeringskostnader ingår som en del av projektet för utvecklingen av Mörby centrum.

2019: drift X tkr, investering X tkr

2020: drift X tkr, investering X tkr

Nationell biblioteksstrategi

Kungliga biblioteket har i uppdrag att ta fram en nationell biblioteksstrategi. Arbetet med att ta fram en nationell biblioteksstrategi pågår och skall slutredovisas 1 mars 2019. Uppdraget är att ge en fördjupad omvärldsanalys, ta fram långsiktiga mål och strategier, se till skolbibliotekens utvecklingsbehov samt tillgängliggöra e-böcker via den nationella databasen Libris.

Om den nya strategin kommer att få påverkningar på ekonomin är i dagsläget för tidigt att säga.

2019: drift 0 tkr, investering 0 tkr

2020: drift X tkr, investering X tkr

7 Kulturskola och kulturstöd

7.1 Inledning

Kultur- och bibliotekschefen har ordet:

"Budgetförslag 2018 tillgodoser möjligheterna för en verksamhet i utveckling och med hög kvalitet. Kulturskolans avgifter föreslås ligga på en oförändrad nivå och bidraget till hembygdsföreningarna stärks."

En central uppgift i förvaltningens arbete med kulturen är att svara upp till de krav och förväntningar som föreningslivet och allmänheten ställer som "facilitator" det vill säga en part som möjliggör och stöttar. Detta gäller även i samarbetet med den kommunala kulturskolan och fristående musikskolor. Förvaltningen har ambition att årligen, i olika samarbeten, återkomma med större och mindre evenemang.

Centralt belägna och funktionella lokaler för kulturaktiviteter är viktiga för kommunens kulturaktörer och för alla medborgare. Dagens lokaler Danderydsgården och aulorna kommer att på ett mycket positivt sätt kompletteras med nya flexibla lokaler i Mörby centrum."

7.2 Mål

Inriktningsmål:

7.2.1 I Danderyd bedriver alla nämnder kostnadseffektiv verksamhet inom sina programområden. Varje nämnd kan redovisa sambandet mellan mål, uppnådda resultat, prestationer och resurser

Ambitioner kommande budgetperiod:

- Öka samverkan mellan kulturen, kulturskolan, musikskolorna, biblioteken och föreningslivet kring kulturaktiviteter.
- Kulturen tar plats och verkar i nya samarbeten och på nya arenor.
- Arbetet med kultur för de prioriterade grupperna: barn, unga, äldre och personer med funktionsnedsättningar utökas.

Styrkor:

- Danderyds Kulturskolas elevenkät 2016 visar att 90,5 procent har "kul" på kulturskolan.
- Kulturskolan har en välutbildad och kreativ fast personal och verksamheten är välförankrad hos elever och föräldrar.
- Enligt SCB:s Medborgarundersökning (2016) ger invånarna betyg 6,1 (skala 1-10) beträffande tillgången till kulturevenemang. Snitt för deltagande kommuner var 5,9.
- Det är lätt att hitta samarbetspartners i Danderyd
- Verksamheten håller anvisad ram. Prognos för 2017 100 %
- De fristående musikskolorna fyller en viktig funktion i kommunen.

Svagheter:

- Antalet elever minskar på såväl Danderyds kulturskola som de fristående musikskolorna.
- Terminsavgiften för kulturskolan är bland de högsta i landet.
- De fristående musikskolorna anger svårigheter att klara sig ekonomiskt och tar ut väsentligt högre avgifter än Danderyds kulturskola.
- Stockholms utbud är både en styrka och en svaghet, ett bra komplement.
- Danderyd saknar såväl museum som konsthall.

Vilka Åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden:

- Skapa ett nätverk för kommunens kulturskola och de fristående musikskolorna.
- Sträva efter att tillgodose utställningsmöjligheter i nya Mörby centrum.
- Stötta privata initiativ.
- Rollen som kultursamordnare utvecklas.
- Den nya organisationen erbjuder nya möjligheter till samverkan och samarbeten för de prioriterade grupperna.

Resultatmål:

7.2.1.1 Verksamheten tillhandahåller aktiviteter/tjänster som är välbesökta/efterfrågade.

Nyckeltal	Resultat 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020
Elever som deltar	23	26	26	26	26

Nyckeltal	Resultat 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020
i musk- eller kulturskola, andel (%) av inv 7-15 år (SMOK, kommunal verksamhet)					

Resultatmål:

7.2.1.2 *Medborgarna ger verksamheten goda omdömen.*

Nyckeltal	Resultat 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020
Andelen deltagare i kulturskolor som är nöjda med verksamheten som helhet	91,6%	100%	100%	100%	100%
SCB:s Nöjd-region-index avseende tillgången till kulturevenemang	6,1	6,2	6,2	6,5	6,5

Resultatmål:

7.2.1.3 *Verksamheten bedrivs inom givna budgetramar.*

Nyckeltal	Resultat 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020
Nettoutfall, andel av nettobudget.	100%	100%	100%	100%	100%

Inriktningsmål:

7.2.2 Kultur- och musikskolor ska erbjuda ett stort utbud av kulturaktiviteter för barn och unga.

Ambitioner kommande budgetperiod:

- Kulturens scener ska vara lättillgängliga och möjliggöra för kultur- och musikskolornas elever att göra framträdanden.
- Kulturskolan utökar sitt samarbete med fritidsgårdarna och med kulturen.
- Kommunen engagerar i högre grad elever från kulturskolan och från musikskolorna för framträdanden i samband med aktiviteter.
- Ett större utbud av publika arrangemang från kultur- och musikskolorna.

Styrkor:

- Mycket god kvalitet på kultur- och musikskolorna, duktiga lärare och ambitiösa elever.
- Kultur- och musikskolorna har ett gott renommé.
- Stort engagemang hos föräldrarna.
- Många talanger, instrument och ämneskurser.

Svagheter:

- Det är många aktiviteter som "slåss" om ungdomarnas tid och engagemang
- Det syns en förändring i ungdomarnas vanor att välja aktiviteter
- Kulturskolan saknar anpassade undervisningslokaler i skolorna.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra målpuffyllelsen under budgetperioden:

- Marknadsföra och erbjuda kommunens scener för kulturaktiviteter.
- Öka utbudet av kulturaktiviteter för funktionsnedsatta ungdomar.
- Aktiviteter inom äldrevården
- Förvaltningen skall inbjuda till och stimulera nätverksbyggande.
- Gemensam presentation på webben och gemensamt tryckt informations- och marknadsföringsmaterial.

- Förvaltningen engagerar i högre grad elever från kultur- och musikskolorna i samband med olika arrangemang.
- Deltagande i kommunövergripande aktiviteter, t. ex talangjakt för funktionsnedsatta.
- Kulturskolans utbud ska fortsätta att utvecklas och anpassas efter ungdomars behov och önskemål.

Resultatmål:

7.2.2.1 Främja nyskapande kulturprojekt för ungdomar.

Nyckeltal	Resultat 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020
Antal kulturprojekt	1	2	2	2	2

Inriktningsmål:

7.2.3 Kulturen ska vara lättillgänglig och bidra till utveckling, tillväxt och en god livsmiljö.

Ambitioner kommande budgetperiod:

- Kommunens aulor utrustas och erbjuds som scener för kulturlivet.
- Biblioteken intensifierar arbetet med uppdraget att vara en kulturell mötesplats genom att öka utbudet av kulturaktiviteter i samarbete med kultur- och musikskolor, vänföreningar, företagarföreningar och andra intressenter.
- Lokalerna i nya Mörby centrum blir en bas med förbättrade möjligheter till konstutställningar samt teater- och konsertevenemang etc. Det nya lokalerna i Mörby centrum föreslås bli en mötesplats för kultur i vid bemärkelse i Danderyd såsom konst, musik, evenemang av olika slag (konferenser, utställningar, möten, sammanträden) mm.
- Årligen starta minst två nyskapande kulturprojekt för ungdomar.

Styrkor:

- Närheten till Stockholm bidrar till att medborgarna har mycket goda möjligheter till ett rikt kulturutbud av högsta klass. Lokalt kompletteras detta utbud av verksamheten på Danderydsgården, kulturskolor, hembygdsföreningar och bibliotekens vänföreningar som väsentligt bidrar till ett rikt kulturliv i Danderyd.
- Danderyds kommun har aktiva, kunniga och engagerade medborgare som vill vara medskapare i kommunens kulturliv.
- Föreningslivet är starkt och stabilt.
- Näringslivet värdesätter kultur och bidrar ofta genom sponsring.
- Antalet aktiva kulturarbetare är stort i kommunen.
- Konst- och musikkulturen intar en positiv särställning.
- Kulturmiljön är välbevarad och spelar en stor roll för livskvalitén.
- Enligt SCB:s Medborgarundersökning (2016) ger invånarnas uppfattning om utställnings- och konstverksamheter betyg 6,6 (skala 1-10). Resultatet är oförändrat gentemot föregående år. Snittet för samtliga kommuner var 6,5.

Svagheter:

- Många invånare känner inte till det lokala kulturutbudet. Det är svårt att nå ut med information till nya målgrupper.
- Medborgarna i Danderyd är mycket aktiva och det kan vara svårt att hinna prioritera bland verksamheter.
- Medietäckningen är svag.
- Enligt SCB:s Medborgarundersökning (2016) ger invånarnas uppfattning om teaterföreställningar och konserter betyg 5,4 (skala 1-10). Resultatet är en förbättring gentemot föregående år (5,2). Snittet för samtliga kommuner var 5,8.
- Svårt att mäta effekter av kultursatsningar.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden:

- Årligen arrangeras minst ett större kulturevent i kommunen.
- 2017 arrangerar föreningslivet med kommunens som samordnare den fjärde Kulturbienalen i Danderyds kommun. Arrangemanget kommer att fortsätta 2019
- En marknadsföringsplan med ett större användande av sociala medier för kulturaktiviteter tas fram.
- Nya lokaler i Mörby centrum står klara 2019 och ger förbättrade möjligheter till konstutställningar, teater- och konsertevenemang etc.
- I samarbete med andra kommunala verksamheter skapas en eller flera kulturstigar med t.ex Elsa Beskow tema

Resultatmål:

7.2.3.1 Nytt biblioteks- och kulturcentrum öppnar i nya Mörby Centrum.

Nyckeltal	Resultat 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020
Nytt biblioteks- och kulturcentrum	-	-	-	Ja	

Bibliotek och övriga lokaler för kultur beräknas vara klara för inflyttning fjärde kvartalet 2019 varefter målet utgår.

Resultatmål:

7.2.3.2 Öka samverkan med andra aktörer.

Nyckeltal	Resultat 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020
Ökad samverkan	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja

Resultatmål:

7.2.3.3 Möjliggöra generationsöverskridande aktiviteter och bryta isolering.

Nyckeltal	Resultat 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020
Antal aktiviteter	2	5	5	7	7

7.3 Ekonomi (budget)

7.3.1 Drift

Verksamhet	Bokslut	Budget	Budgetförslag KS	Budgetförslag nämnd		
	2016	2017	2018	2018	2019	2020
Verksamhetens intäkter	630	676	0	683	683	683
Verksamhetens kostnader	-14 361	-15 228	0	-15 646	-16 171	-16 182
Nettokostnader	-13 731	-14 552	0	-14 963	-15 488	-15 499

7.3.1.1 Kommentarer till driftsbudget

Nettobudget för 2018 innebär en ökning om 2,8 % (412 tkr) jämfört reviderad budget för 2017.

- Lönekostnader har beräknats enligt plan samt räknats upp med 2,0 % för avtalsperioden.
- Lokalhyror har beräknats enligt prognos samt räknats upp med 0,7 %.
- Kapitalkostnader är beräknade efter liggande investeringsplan, internränta 1,75 % samt prognos beträffande aktiveringstidpunkter.
- Anslag till Danderyds kulturskola samt bidrag till kulturföreningar och fristående musikskolor har räknats upp med 2,0 %.
- Danderyds kulturskolas terminsavgifter föreslås oförändrade, 1 720 kr per termin. Kulturskolan kompenseras motsvarande 2,0 % (80 tkr) av beräknade intäkter.
- Grundkurspengen för musikundervisning i årskurserna 1 och 2 har räknats upp 2 % från 1 060 kr/elev och år (2017) till 1 080 kr/elev och år. I snitt beräknas 775 elever delta.
- Bidraget till kulturföreningar har höjts med 50 tkr avseende hembygdsföreningarnas aktiviteter.
- Ramen för kulturscener inkluderar sedan 2017 550 tkr för drift av de aulor som nämnden har övertagit.

(tkr)	Budgetförslag 2018	Budget 2017	Bokslut 2016	Budget 2016
Anslag	8 010	7 774	7 633	7 633
Grundkurspeng	837	818	789	829
Projektmedel	100	100	100	100

(tkr)	Budgetförslag 2018	Budget 2017	Bokslut 2016	Budget 2016
kulturskolor				
Danderyds Kulturskola	8 947	8 692	8 522	8 562
Bidrag fristående musikskolor	1 155	1 132	1 114	1 114
Bidrag kulturföreningar	162	110	110	106
Hyror kulturföreningar	386	383	380	380
Skötsel konst	25	25	8	25
Kulturstipendium	60	60	59	60
Projektbidrag	190	180	196	175
Banérspelen	50	49	44	48
Nedskrivning konst	0	0	0	0
Kulturstöd	873	807	797	794
Lönekostnader	451	442	428	425
Lokalhyra	2 943	2 923	2 866	2 968
Kapitalkostnader	244	204	212	210
Programverksamhet och övrig drift	1 033	1 028	422	373
Intäkter	-683	-676	-630	-719
Kulturscener	3 988	3 921	3 298	3 257
Nettokostnader	14 963	14 552	13 731	13 727

7.3.2 Investeringar

Verksamhet	Bokslut 2016	Budget 2017	Budgetförslag KS 2016 2018	Budgetförslag nämnd		
				2018	2019	2020
Verksamhetens intäkter	0	0	0	0	0	0
Verksamhetens kostnader	-80	-406	0	-250	-250	-250
Nettokostnader	-80	-406	0	-250	-250	-250

Förvaltningens förslag till investeringsbudget 2018 för kulturstöd uppgår till 250 tusen kronor och fördelar sig på nedanstående projekt:

Inventarier Kulturscener

Investeringskostnad 150 tusen kronor och kapitalkostnad 35 tusen kronor årligen med avskrivningstid 5 år och internränta 1,75 procent.

2018: drift 5 tkr, investering 150 tkr

Inköp konst

Årligt investeringsanslag om 100 tusen kronor. Ingen kapitalkostnad då konst ej har avskrivningstid. Dessa medel är huvudsakligen destinerade för konst i offentliga utomhusmiljöer eller publika konstprojekt över längre tid. Detta kan

innebära att anslagna medel begärs för ombudgetering mellan år.

2018: drift 0 tkr, investering 100 tkr

7.4 Förslag till budget 2018

Budget 2018 innebär utöver uppräknningar nedanstående förändrade resursbehov jämfört 2017:

Terminsavgift Kulturskolan

Kulturskolan verksamhet ligger under produktionsutskottet där också intäkterna från elevernas terminsavgifter bokförs och redovisas. Kultur- och fritidsnämnden i egenskap av beställare föreslår årligen kommunfullmäktige avgiftsnivå i samband med fastställande av budget. Förvaltningen föreslår i budget 2018 att avgifterna inom kulturskolan hålls oförändrade. Detta med anledning av att Danderyd ligger i topp bland kommuner beträffande avgiftsnivå. För att Danderyds kulturskola ska få kompensation för beräknade kostnadsökningar 2018 föreslår förvaltningen en kompensation motsvarande 2 procent av de totala elevavgifterna vilket innebär en höjning av anslaget med 80 tusen kronor.

2018: drift 80 tkr, investering 0 tkr

Föreningsbidrag till hembygdsföreningar

Utökat föreningsstöd för att på ett bättre sätt kunna stötta hembygdsföreningarna ekonomiskt i samband med publika evenemang vid Valborg och midsommar.

2018: drift 50 tkr, investering 0 tkr

7.5 Omprioriteringar för att nå nämndens mål

Inga omprioriteringar föreslås.

7.6 Utmaningar inför framtiden

Analys av omvärld och den egna verksamheten

- Under hösten 2016 har ett projekt startat om en i Stockholms län regionalt utvecklad kulturskola. Syftet är att kunna erbjuda barn och unga ett bredare och bättre utbud av aktiviteter främst inom; orkesterverksamhet, enstaka smalare ämnen, verksamhet för barn och unga med omfattande funktionsnedsättningar samt fördjupningskurser. Förvaltningen deltar i projektet.
- Kulturskoleutredningen har lagt fram sitt betänkande: "En inkluderande kulturskola på egen grund" och föreslår: nationella mål, ett nationellt kulturskolecentrum, förstärkta utbildningsvägar, satsning på forskning, en regional samordningsfunktion samt stimulansmedel.
- Hur skall kulturen ta plats i Nya Mörby centrum? Vilken roll kommer andra kulturlokaler att spela?
- Kultur får en allt större betydelse i den lokala utvecklingen bland annat för attraktivitet i boendecentra, i mottagandet av nyanlända, för att bryta isolering av äldre människor och för att motverka rotlösheten hos våra ungdomar.

Under planperioden 2019-2020 står nämnden inför nedanstående uppgifter som bedöms medföra ekonomiska konsekvenser:

Danderyd, fristad för förföljda författare

Kommunfullmäktige beslutade 2016-03-07 att anta motionen att Danderyds kommun ska bli fristad för förföljda författare. Kultur- och fritidsnämnden har fått i uppdrag att driva fristadsprogrammet i Danderyds kommun och genom detta skapa förutsättningar att ta emot en förföljd författare.

Förvaltningen har varit i kontakt med Gävle som är en fristadskommun. Där räknar man med en kostnad om cirka 350-500 tusen kronor årligen beroende på bostadens kostnad, om personen kommer ensam eller med partner/barn, oväntade utgifter etc. Då kostnadsnivån för boende i Danderyd är högre än i Gävle torde den högre nivån vara mest sannolik. Förvaltningen förhör sig om möjligheterna till ett regionalt samarbete i frågan.

2019: drift 500 tkr, investering 0 tkr

8 Träffpunkt Enebyberg

8.1 Inledning

Kultur- och bibliotekschefen har ordet:

"Förslag till budget 2018 ger förutsättningar för en fortsatt god och stabil verksamhet.

Träffpunkt Enebyberg är ett samverkansprojekt mellan Danderyds kommun, Equmeniakyrkan och Svenska kyrkan. Utmaningarna för framtiden är främst att bibehålla den mycket goda sammanhållningen som Träffpunkten innebär. I takt med att området runt Eneby Torg exploateras så bedöms förutsättningarna goda för att få ytterligare besökare till Träffpunktens olika verksamheter."

8.2 Mål

Inriktningsmål:

8.2.1 I Danderyd bedriver alla nämnder kostnadseffektiv verksamhet inom sina programområden. Varje nämnd kan redovisa sambandet mellan mål, uppnådda resultat, prestationer och resurser

Ambitioner kommande budgetperiod:

- Öka antalet besökare
- Utöka service och aktiviteter till medborgarna.
- Undersöka möjligheterna att ungdomscentrum deltar i fältverksamheten.
- Bättre skylta med kommunens verksamheter på utsidan av fastigheten.

Styrkor:

- Bibliotekets verksamhet är stark och seniorcentrum är en uppskattad och väl besökt verksamhet.
- Verksamheten bedrivs inom ekonomiska ramar.
- Gemensamt lokal- och delvis personalutnyttjande.

Svagheter:

- Totalt har antalet besökare minskat.
- Gränsdragningen mellan Equmeniakyrkan, Svenska kyrkan och kommunen vad gäller fastighet, lokaler och gemensamma tjänster.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden:

- Införa MerÖppet vid Enebybergs bibliotek vilket kommer att innebära större tillgänglighet för de besökande.
- Utredda den framtida verksamheten vid Träffpunkten.

Resultatmål:

8.2.1.1 *Verksamheten tillhandahåller aktiviteter/tjänster som är välbesökta/efterfrågade.*

Nyckeltal	Resultat 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020
Antal besök/ inv Enebyberg	12,9	14	14	14	16

Resultatmål:

8.2.1.2 *Medborgarna ger verksamheten goda omdömen.*

Nyckeltal	Resultat 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020
Genomsnitt för granskning avseende helhetsintrycket av verksamheten		-	3,4	-	3,4

Någon enkät har inte gjorts sedan 2014 varför resultat och målnivåer saknas. Förvaltningen arbetar på att ta fram en metod för att bättre kunna mäta resultatet av verksamheten.

Resultatmål:

8.2.1.3 Verksamheten bedrivs inom givna budgetramar.

Nyckeltal	Resultat 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020
Nettoutfall, andel av nettobudget.	98%	100%	100%	100%	100%

Inriktningsmål:

8.2.2 Träffpunkt Enebyberg är en öppen mötesplats som bidrar till social samvaro och trygghet.

Ambitioner kommande budgetperiod:

- Söka möjligheter att skapa generationsöverskridande aktiviteter.
- Marknadsföra Träffpunkten på nya sätt i Enebyberg.

Styrkor:

- Verksamhet från "0-100" år som bedrivs av olika huvudmän i gemensamma lokaler är ett koncept som ger såväl personal som besökare en extra stimulans.
- Bibliotekets samarbete med bibliotekets vänner, hembygdsförening och olika utställare.
- Fortsatt hög aktivitet avseende "bokprat" vid biblioteket.
- Trygg och stabil personal som innebär att besökarna känner social samvaro och trygghet.

Svagheter:

- Förutsättningar finns men allt för få tillfällen skapas för generationsöverskridande aktiviteter.
- Trånga lokaler i nedre plan för fritidsgård och seniorcentrum.
- Kommunens verksamheter upplevs utifrån som anonyma

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden:

- Datautbildning - yngre undervisare äldre.
- Konst och form över generationsgränser.
- Årligen arrangera Träffpunktens dag i Enebyberg.
- Konstnärlig gestaltning som bidrar till en attraktivare miljö

Resultatmål:

8.2.2.1 Öka antalet generationsöverskridande aktiviteter.

Nyckeltal	Resultat 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020
Antal aktiviteter	0	3	4	4	4

Inriktningsmål:

8.2.3 Frisk luft

Träffpunkten disponerar en leasingbil för persontransporter främst avseende fritidsträffen. Bilen är inte miljöklassad. När leasingavtalet gick ut under våren valde förvaltningen att förlänga befintligt avtal eftersom behovet av permanent tillgång till bil behöver analyseras.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden:

- Undersöka möjligheten att nyttja bilpool om detta inte går ersätta nuvarande leasingbil med en som är fossilbränsleoberoende.

Resultatmål:

8.2.3.1 (1.2 Mprg) Verksamheten är fossilbränsleoberoende år 2020.

Nyckeltal	Resultat 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020
-----------	---------------	----------	----------	----------	----------

Nyckeltal	Resultat 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020
Andel fossilbränsleoberoende bilar för persontransport	0	50	50	100	-

8.3 Ekonomi (budget)

8.3.1 Drift

Verksamhet	Bokslut	Budget	Budgetförslag KS	Budgetförslag nämnd		
	2016	2017	2018	2018	2019	2020
Verksamhetens intäkter	848	876	0	640	640	640
Verksamhetens kostnader	-7 879	-8 029	0	-8 063	-8 055	-8 073
Nettokostnader	-7 031	-7 153	0	-7 423	-7 415	-7 433

8.3.1.1 Kommentarer till driftsbudget

Nettobudget för 2018 innebär en ökning om 3,8 % (270 tkr) jämfört budget för 2017. Detta beror på en deltagare färre in den inskrivna verksamheten fritidsträffen. Intäktsbortfallet om 252 tkr kan inte fullt ut kompenseras.

- Lönekostnader har beräknats enligt plan samt räknats upp med 2,0 % för avtalsperioden. Justering har gjorts avseende minskat nyttjande av timmar då färre deltagare fritidsträffen.
- Lokalhyror har räknats upp med 0,7 %
- Kapitalkostnader är beräknade efter liggande investeringsplan, internränta 1,75 % samt prognos beträffande aktiveringstidpunkter.
- Kostnader för fakturerade tjänster enligt internavtal bygger på preliminära beräkningar från kommunledningskontoret.
- Övriga kostnader inklusive interna tjänster har räknats upp med 2,0 %. Kostnaderna inkluderar en årligen tillkommande kostnad avseende systemdrift för MerÖppet bibliotek om 90 tkr. Denna kostnad tillfördes biblioteket redan i budget 2016.
- Externa intäkter har inte räknats upp. Avser i huvudsak caféverksamhet och bygger på självkostnadspris.
- Interna intäkter har räknats upp 2,0 %. Budget 2018 bygger på två deltagare i fritidsträffens inskrivna verksamhet.

(tkr)	Budgetförslag 2018	Budget 2017	Bokslut 2016	Budget 2016
Externa intäkter	136	135	176	133
Interna intäkter	504	741	671	484
Intäkter	640	876	847	617
Lönekostnader	4 852	4 868	4 582	4 534
Lokalhyror	1 635	1 622	1 610	1 617
Kapitalkostnader	89	82	215	252
Internavtal KKL	327	312	279	290
Övriga kostnader	1 160	1 145	1 193	1 125
Kostnader	8 063	8 029	7 879	7 818
Nettokostnader	-7 423	-7 153	-7 032	-7 201

8.3.2 Investeringar

	Bokslut	Budget	Budgetförslag KS 2016	Budgetförslag nämnd

Verksamhet	Bokslut	Budget	Budgetförslag KS 2016	Budgetförslag nämnd		
	2016	2017	2018	2018	2019	2020
Verksamhetens intäkter	0	0	0	0	0	0
Verksamhetens kostnader	0	-100	0	0	-100	0
Nettokostnader	0	-100	0	0	-100	0

Förvaltningens förslår ingen investeringsbudget för 2018. För 2019 föreslås 100 tusen kronor avseende inventarieinköp.

8.4 Förslag till budget 2018

Enligt plan och ordinarie omfattning. Se kommentarer ovan under rubriken "*Kommentarer till driftsbudget*".

8.5 Omprioriteringar för att nå nämndens mål

Inga omprioriteringar föreslås.

8.6 Utmaningar inför framtiden

Analys av omvärld och den egna verksamheten

- Enebyberg växer och det ger framtida möjligheter för Träffpunkt Enebyberg att få ytterligare besök och utveckla verksamheten.
- För att utveckla verksamheten bör en utredning göras i syfte att skapa en verksamhet som möter framtidens behov.
- Tydliggöra och profilera kommunens verksamheter.